

უნივერსიტეტი

17

აპრილი,
2014 წ., №5

ლევან ყიფიანი:

ახალგაზრდული პოლიტიკის ღონისძიები ახალგაზრდებისადმი ურთიერთობას არსობრივად შეცვლის. ეს არის ნინებილობა იმისა, რომ შემუშავდეს სამოქალაქო გეგმა, განხორციელდეს საკანონმდებლო ცვლილებები, რომლებიც ახალგაზრდების ცხოვრებაზე აუცილებლად აისახება.

აკადემიულ კრებული:

ჩემთვის ძალიან გამაღიზდანებელია, რომ ერთ კოცერტულ დღეს გვახსენდება ენა და თავის გამოსახელად ღონისძიებებს ვიართავთ და ეს მაშინ, როდესაც სახელმწიფო ენას უამრავი პროცესი აძვეს.

ანტინარკოტიკული კამპანიის მხარდამჭერი ვიზიტი თსუ-ში

შიდაგარ საქართველოს მინისტრი სტელა გვადაშვილი

ე-5 გვარდია

საქართველოს განვითარების კომალექსური აროგლების კვლევის ცენტრი ეხმაურება ანტინარკოტიკულ კამპანიას და 2014 წლის 20 და 21 მაისს, თსუ-ში მართავს კონფერენციას თემაზე: საქართველო ნარკოტიკების, ნარკომანიის გარეშე. კონფერენციის მიზანია საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო სივრცის ნარკომანიის შასახებ მოღვაწეობის მიზანია; ახალგაზრდა მაცნეობითა პოზიციის გამოვლენა გათ მიერ აღმართოთ, შეავსებითი, თუ ასენითი მათო-დოლობიული მიღებობას გამოყენებით.

გადაცემა ყველა უნივერსიტეტისთვის

შახათს, 19 აპრილს, ამჟარად 18 საათზე
საზოგადოებრივი მაუნიერებლის მიორე არხის ეთერში
გადაცემაში — „უნივერსიტეტი“ თქვენ ნახავთ
აროვესონ მიხეილ ქურდიანის ხსოვნისადმი
მიძღვნილ ფილმებს

ცემენტის სტუდენტები წარადგინები

გახდება თუ არა უკრაინა	.....
რუსეთისა და „ნატოს“ სამხედრო დაპირისპირების მიზეზი?	8
ქართველი „ერასმუსელი“	9
მოხეტიალე წიგნები	9

6 ო მ ა რ შ ი

ლადო ჭავაცავა: „უნივერსიტეტი ელიტარული დაწესებულებაა და ელიტარიზმზე უარს ვერ ვიტყვით“	4
ახალგაზრდული პოლიტიკის დოკუმენტზე მუშაობა უკვე დასრულდა	4
ქართველი ენა — უახლესი წარსული და ახალი გამოწვევები	7
უნივერსიტეტის შენირული დიდი მეცნიერი	11
ნარმატებული დოქტორანტის ამბიციური გეგმები	12

აკადემიური და ადამისტრაციული მოწარიზაციის
სამუშაო დოკუმენტი რეპტორს გადაეცა

პირველი გვერდიდან

შავებელის სოციალურ
და კოლეგიალურ
მაცნეობებისათვის
ფაკულტეტისთვის

სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერება-თა ფაკულტეტის აკადემიურ პერსონალთან შეხვედრაზე დაინტერესდნენ, მოდერნიზა-ციის განხორციელების შემთხვევაში, რამ-დენად მიიღება მხედველობაში გამოცემული მონოგრაფიები და როგორ უნდა მოხდეს სამეცნიერო სტატიების იმპაქტ-ფაქტორის უზრნალებში გამოქვეყნება, როცა ამ ტი-პის უზრნალები სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებებში ძალიან ცოტაა და ყველა ვერ შეძლებს დარჩენილ დროში (2017-18 წლებადე) სტატიის გამოქვეყნებას.

აღნიშვნულ საკითხზე ქალბატონმა მარინე ჩიტაშვილმა განაცხადა, რომ მისთვის ცნობილია ამ გარემოების შესახებ, ამიტომაც, სტატიების გამოქვეყნებისთვის, დოკუმენტში მითითებულია European Research Index in Humanities [ERIH] ჩამონათვალში შესულია ან საერთაშორისო რეცენზირებადი ჟურნალები, რომლებსაც ISSN კოდი აქვს. ამისათნა ჟურნალები უნდა იყოს ღია საერთაშორისო კონტრიბუციისთვის, იყოს ინდექსირებული და იძებნებოდეს Google Scholar-ში. „სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, იმპაქტ-ფაქტორიან ჟურნალში სტატიების გამომქვეყნებელი ჩეცნებს უნივერსიტეტში მხოლოდ სამი დეპარტამენტია — ფიზიკა, მათემატიკა და ქიმია. ამიტომ ეს მოთხოვნა იქნება მათთვისა საერთაშორისო რეცენზირებადი ჟურნალების რაოდენობა კი სოციალური და პოლიტიკური მეცნიერებების თითოეულ დარგში 75 ჟურნალზე ქვემოთ არ იქნება. მათგან ერთ ჟურნალში, რომელშიც თევენტ გნებავთ, 2 წლის განმავლობაში ერთი სტატია მანიცუნდა გამოაქვეყნოთ. იმპაქტ-ფაქტორიანი ჟურნალები კი პირველი წლების განმავლობაში აუცილებლად მოთხოვნადი არ იქნება“, — აღნიშვნა მან.

— ალბანიას თან.
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
აკადემიური და ადმინისტრაციული მოდერა-
ნიზაციის სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელმა
აქვე ისატარა უნივერსიტეტში ჰორიზონ-
ტალური მმართველობის სისტემის დახვევა-
ზე, რაც გულისხმობს დეკანატების დონეზე
მმართველობის გაძლიერებას და მასში აკა-
დემიური პერსონალის ჩართვას. მისი ოქ-
მით, პროფესორმა უკეთ იცის, რა სჭირდება
მის ფაკულტეტს და მიმართულებას, რათა
სწავლება და კვლევა უკეთ განხორციელდეს.
„არავინ იცის პროფესორზე უკეთესად, 25 კა-
ციანი ჯგუფის გამოცდას სჭირდება თუ არა
საგამოცდო ცენტრში გაგზავნა. იცით, რამ-
დენი ათასი საათი გამოთავისუფლება სა-
გამოცდო ცენტრიდან თუ გარკვეულ ლიმიტს
შემოვიდებთ? — 93 ათასდან 25 ათასი. ამის
მიზეზი კი ის იქნება, რომ ერთ და სამ-კაციანი
ჯგუფები საგამოცდო ცენტრში გამოცდების
ჩასაბარებლად აღარ გაიგზვნება“, — აღნიშ-
ნა მან.

პლიტკის მეცნიერებათა მიმართულების ასისტენტ-პროფესორი ზვადა აბაშიძე დაინტერესდა, მოდერნიზაციის შემთხვევაში როგორ მოხდება წაკითხული ზედმეტი საათების ანაზღაურება, ხოლო თუ ზედმეტი საათების წაკითხვა აღარ იქნება საჭირო, ვინ წაკითხვს დარჩენილ საათებს და იქნება თუ არა ამისთვის აუცილებელი დამატებითი ადამიანური რესურსების მოზიდვა? რაზეც ქალაგატონმა მარინე ჩიტაშვილმა განაცხადა, რომ ზედმეტი საათების წაკითხვა აღარ იქნება საჭირო, რადგან მოიხსნება საათებისა ახლანდელი გადანაწილება — 4/6/8/ — A და B კონტრაქტების პირობებში, რადგან ეს სახელფასო ანაზღაურებაზე გავლენას აღარ მოახდენს. „სოციალურ და პოლიტიკურ მცირებებითა ფაკულტეტზე მასშავლებლის სტუდენტთან შეფარდება არის 1/13-თან ანუ რეზერვი არის შვიდი (სტანდარტი 1/20). ბევრია მოწვეულ პედაგოგთა რაოდნენბა, რაც კონტინუუმის იმაზე, რომ სასწავლო პროგრამა არ არის კავალ და აწყობილი. ახალი დოკუმენტის თანახმად, A და B კატეგორია გაუქმდება, მაგრამ ყველას დაცულოვები იმას ხელფასს, რომელსაც პროფესორი იღებს. პარალელურად, შესაძლებლობა ეძლევა კატეგორიის პროფესორსაც, რომ, თუ დამატებით სამუშაოს შეასრულებს, აიღოს ამდენივე. მოკლედ, თვითონ პროფესორი არა წევის, კონფიდენციალური ამისას, მიტოვდებით.

დღი თუ მარტი ლექციები წაიკითხოს. ასევე
დაითვლება სერვისი და ადმინისტრაციული
საქმიანობაც,” — აღნიშნა მარინე ჩიტა-
ვიომბა.

შეცვედრაზე ისაუბრეს ეროვნული სამეცნიერო გამოცემებისა და თარგმანებისა შესახებ. კერძოდ, დაინტერესდნენ, მოდერნიზაციის განხორციელების შემთხვევაში, ჩაითვლება თუ არა საკონკურსოდ ის სტატიები, რომლებიც ქართულ სამეცნიერო გამოცემებშია გამოცემული. აღნიშნული საკითხებზე ქალბატონმა მარინე ჩიტაშვილმა განაცხადა, რომ წარმოდგენილი პროექტით არავის ეკრალება წეროს მისთვის მისაღებ გამოცემაში ან თარგმნოს ნებისმიერი ლიტერატურა, მაგრამ თუ უნივერსიტეტს სურს სამიზავლოდ კვლევითი უმაღლესი სასანავლებელი გახდეს, საორიენტაციო უნდა იყოს სამეცნიერო კვლევის გამოქვეყნება საერთაშორისო რეცენზირებად ჟურნალებში.

აქევ დაზუსტდა, მიენიჭება თუ არა უპი-
რატესობა კონკურსებში იმ პირს, რომელსაც
არ ექნება გამოკვეყნებულ სტატიის საერთა-
შორისო რეცეპტზორებად ჟურნალში, მგრამ
შესრულებული ექნება მაქსიმალური პედ-
აგოგიური დატვირთვა, რაზეც ქალაბატონმა
მარინე ჩიტაშვილმა უპასუხა, რომ 2 წელი
საკამარისი დროა იმისთვის, რომ მკვლევარმა,
პედაგოგიურ საქმიანობასთან ერთად, ერთი
სტატია მაინც გამოაქვეყნოს. „ჩვენ გვითვ-
ლიან საათებს, რომლებსაც ვასრულებთ,
მაგრამ თუ 40 კვირა დავახარჯეთ სასწავ-
ლო საქმიანობას, დარჩენილ 4 კვირის გახ-
მავლობრივ, სტატიის ვერ დავწერთ. ამიტომ
ვფიქრობთ, რომ 2 წელი არის ოპტიმალური
ვადა, რომელშიც ერთი სტატია მაინც უნდა
მომზადეს. თუ თევეებ დამატებით ჩაირთ-
ვებით, ვთქვათ, სასწავლო ლიტერატურის
თარგმნის პროცესშიც, უნივერსიტეტი მად-
ლობას გეტყვით, მაგრამ სამორმავლო კონკუ-
რსისას შეიძლება ერთი სტატია უფრო
ღირებული აღმოჩნდეს, ვიდრე სხვა განეული
სამზარეულო“.— აღნიშნავ მან.

შეცვერაზე დაინტერესდნენ, დაიკინანსდება თუ არა უნივერსიტეტში კვლევითი პროექტები, რაზეც ვიცე-რექტორმა უპასუხა, რომ უკვე დგას დღის წესრიგში იმ პროექტების დაფინანსება, რომლებმაც გრანტი ცერ მოიპოვეს, მაგრამ საგრანტო კონკურსში 91 ქულაზე მეტი შეფასება დაიმსახურეს. „ამას აკეთებს რამდენიმე უნივერსიტეტი, მათ შორის, თავისუფალი უნივერსიტეტი, რომელიც მესამე წელია, გამოყენებითი კვლევების დაფინანსების მიზანით მომდევნო წელს მოიხდება.“

შეხვედრის ბოლოს ვიცე-რეგტორმა
აღნიშნა, რომ აპრილის დასაწყისში ყვე-
ლა ფაკულტეტზე გადაიგზავნება ექსპივე-
ფაკულტეტთან შეხვედრის ჩანაწერი, რო-
მითმისა აღნიშნება ძრობათა ეთებული და

დღოუმენტთან დაკავშირებული შენიშვნები. მისი თქმით, 2 აპრილს შეჯამებული ვარაუნტი უკვე რექტორთან გადაიგზავნა და ამით თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური და ადმინისტრაციული მოდერნიზაციის სამუშაოა ჯეგუფმა მუშაობა დაასრულა.

შეაცვალა ზუსტი და
საკუთრივის მეტყველე
მოცემის რეაბილიტაცია
ფაკულტეტის

ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის აკადემიური პერსონალი კიდევ უფრო კონკრეტულა საკითხებით დაინტერესდა. კერძოდ, ბიოლოგიის მიმართულების პროფესორმა დაანა ძიძი-გურმა ყურადღება გაამახვილა ორ ძირითად საკითხზე: ნარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, სამეცნიერო კვლევებისთვის გამოყოფილი საათების რაოდენობასა და მოწვეული პერსონალის შემცირების მიზნები შეწონილიბაზე. „მე ორ სერიისულ სამუშაოებას ეხედავ: პრეველი — თქვენი სამუშაო ჯგუფის შეიქ ნარმოდგენილ დოკუმენტში სამეცნიერო კვლევისთვის მითითებული დრო საერთო დროის მხოლოდ 20 პროცენტია, რაშიც გამორიცხულია თანამედროვე კვლევა ვარამოროვთ და გავიდიდი ისეთ შედეგბზე, როგორიცაა სტატიუმი იმპაქტ-ფაქტორის უკრნალში. მერე საშიშროება არის მოწვეული პერსონალის შემცირება, რაც, ჩემი აზრით, ჩვენი მიმართულების შემთხვევაში, კარგ შედეგზე ვერ გაგვიყვანს. ეს ადამიანები, ვინც ჩვენ გვყავს მოწვეული, აქ გაზრდილი დოკტორანტები და ასპირანტები არიან, რომლებიც წლების განმვლიბაში ჰედაგოგებად მოვამზადეთ. დღეს, როდესაც გვეუბნებიან — თქვენი ხელფასი გაიზრდება, თუ გაიზრდით დატვირთვას და შეამცირებთ მოწვეულებს, მე ვხედავ დღიდ საშიშროებას, რომ ამ თაობას დაკარგვათ და 2017 წლს, როგორც კურსი იწერდა, არ გვიყ

იმაზე, რომ ადმინისტრაციაში საჭიროა ოპტიმიზაცია, არავინ დავობს, მაგრამ როგორ და რანაირად განახორციელებს ამას რექტორი და ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი, მუშაობა მიმდინარეობს“ — აღნიშნა მარინე ჩიტაშვილმა.

კომბიუტერული მეცნიერებების მი-
მართულების პროფესორი გია სირბილაძე
დაინტერესდა, როგორ დარეგულირდება
ნარმოდების სექტორი პროფესორთა შო-
რის განსხვავება, თუ, ვთქვათ, ერთ მათგანს
6 სამეცნიერო სტატია აქვს გამოქვეყნებული
მაღალრეიტინგზე სამეცნიერო უურნალში,
მეორეს კი – 1? რაზეც მას უპასუხეს, რომ
ამ სქემაში არანაირი განსხვავება არ იქნება.
„თუ აღმოჩნდება, რომ ერთს აქვს 800 საა-
თი და აქვეყნებს 1 სტატიას, მეორეს – 400
საათი და აქვეყნებს 2 სტატიას, ამისესწით
რატომ უნდა იყოს განსხვავება? სასწავლო
პროცესიც ხომ არის განსახორციელებელი?“
— აღნიშნა ვიცე-რექტორმა და დასძინა, რომ

ამის გაკონტროლება სრულიად რეალურია.
ფაქულტეტის ლაბორატორიის თანამშრომლებისთვის მტკიცნეული საკითხი დასვა ლაბორანტები ნანა გიორგობიანმა. მისი თქმით, „უნივერსიტეტში ლაბორანტები მიჩნეული არიან ადმინისტრაციულ პერსონალად, რაც მათ ავალდებულებს განსაზღვრულ საათებში 9-დან 5-მდე სამსახურში ყოფნას, მაშინ, როცა რეალურად მათ არანორმირებული საშუალო გრადუიკი აქვთ და ხშირად ლაბორატორიას მუშაობას დამის 9-10 საათზე ამთავრებენ. „ჩვენ ექსპერიმენტულ დარგებში ვმოლვანეობთ, სამცენტრო სამუშაოს ვანარმოებთ და როცა საჭიროა, ვასწავლით კიდეც, ანუ ვხარჯავთ მეტ დროს, ვიღრე 9-დან 5-საათამდე. როცა სამუშაოს დამის 10 საათზე ვამთავრებ, რატომ უნდა შემეტებან მეორე დღეს უხერხულობა იმის გამო, რომ ასათი დილი 10 საათზე გავატარე და რატომ უნდა ვწერო ყოველ ასეთ შემთხვევაზე ახსანა-განმარტება?“ — აღნიშნა ნანა გიორგობიანმა. ვიცე-რეექტორმა მის კითხაზე განაცხადა, რომ ამ შემთხვევაში მას მხოლოდ რჩევის მიცემა შეუძლია. „გამოსავალი არის ერთი — თქვენი მიმართულების პროფესორმა დაწეროს ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის სახელზე, ვინ რა კვლევით პროექტშია ჩართული და რა ტიპის სამუშაოს ახორციელებს. პარალელურად უნდა არსებობდეს სტუდენტების შეფასება იმისა, რომ თქვენ ატარებთ ლექციებს და ასეთ შემთხვევაში თქვენი ნორმირებული დღე გადაიქცევა იმ სამუშაო დღეზე, რომელიც თქვენ ხელს გაძლევთ“, — აღნიშნა მარინე ჩიტაშვილმა.

ბიოქიმიის კათედრის ლაბორატორიის დოქტორანტმა გიორგი ბურჯანაძემ დასვა უნივერსიტეტის ტექნიკულოგიური მოდერნიზაციის საკითხი. მისი თქმით, იმპაქტ-ფაქტორიან უურნალში სტატიის გამოქვეყნებისთვის მაღალი მოთხოვები არსებობს, არსებული ტექნოლოგიით კი ამგვარი კვლევის გაკეთება შეუძლებელია. დოქტორანტის შეინიშვნას დაეთანხმა ვიცე-რეექტორი და განცხადა, რომ ტექნიკულოგიური მოდერნიზაცია უდავოდ აუცილებელია. მისივე თქმით, იგეგმება ბლოკ-გრანტების გაცემა სახელმწიფოს მიერ, მაგრამ ჯერ არ არის განსაზღვრული — რა მიმართულებით შეუძლია

P.S. ამ შეხვედრით თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური და ადმინისტრაციული მოღვაწეობისა და სამუშაო ჯგუფის მიერ შემუშავებული დოკუმენტის საფაკულტეტო განხილვის ეტაპი დასრულდა და პროცესებმა ადმინისტრაციაში გადაინაცვლა. 2 აპრილს შეჯერებული დოკუმენტი გადაეცა უნივერსიტეტის რექტორს, აკადემიკოს ვლადიმერ პაპვაძეს. ახლა ჯერი უნივერსიტეტის წარმომადგენლობითი და აკადემიური საბჭოების წევრებზეა. დაუჭერენ თუ არა მხარს ისინი მოღვაწეობისა დოკუმენტს და რა ცვლილებები შევა მასში, ამას დრო გვიჩვენებს. ამ ეტაპზე კი მხოლოდ ერთი რამის თქმა შეიძლება — დოკუმენტის განხილვის პროცესში უამრავი გასათვალისწინებელი შენიშვნა გამოითქვა, რაც იმის დასტურია, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალი მზადაა აქტიურად ჩაერთოს უნივერსიტეტის საერთაშორისო ასპარეზზე გასვლისთვის მზადების პროცესში.

მოამზადეს: გაია ტორაპებ და
ნათია სუსიტაშვილება

ლადო პაპავა: „უნივერსიტეტი ელიტარული
დაცვებულებაა და ელიტარიზმი უარს ვერ ვიტყვით“

କ୍ରେମିଂରତାଙ୍କ ଶୈଖ୍ରେଦରା, ମାରଟାଲୋଇ, ଏଣ୍ଟର୍‌ପ୍ରେସ୍‌ଲ୍-ଏର୍‌ପ୍ରେସ୍‌ଲ୍ଯୁନ୍ଡରାଶି ଗାଢାଥର୍ଫିଲ୍ଡ ଏବଂ ଏଣ୍ଟର୍‌
ମିନ୍‌ଵାର୍ଷି ଶୈଖ୍ରେଦର୍ବେଦିସି ସାମିପିରିର୍ ପ୍ରୋଫିଲ୍ଲା, ଟ୍ୟୁମିପା,
ଓ ଫାର୍ମିଟ୍ରି, ରନ୍ଧ କ୍ରିଯୁଗେନ୍ଟର୍ବେଦବା ଏଣ୍ଟ ମିର୍ଗ୍ରା ଫରନ
ଏବଂ ସାମ୍ବାଲ୍ଯୁବ୍ଦ — ସାତାବଦୀନ୍ଦ୍ର, ମାତତ୍ତ୍ଵି ହିଲ୍‌ସା-
ଲ୍ଯୁବ୍ଦ ଫ୍ରାନ୍଱ିମନ୍ତ ହାରଟ୍‌ଯୁଗ୍‌ର୍‌ବ୍ରିନ୍ଡ ଏବଂ ମରମ୍‌ଭାଦ୍ୟ-
ବ୍ୟୁନ୍‌ପ୍ରେସ୍‌ର୍‌ବେଦିସାତତ୍ତ୍ଵିର୍, ଏହିକୁ ଏକ୍ଷତ୍ସ, ରନ୍ଧ
ଶୈଖ୍ରେଦର୍ବେଦିନ୍ ନିନ୍‌କିପାଳାତ୍ମକୀ ଅମ୍ବର୍‌ଜାରାଫ ଉନ୍ନିଗ୍ରେନ୍‌ର୍‌
ପ୍ରେସି ଏଣ୍ଟ ପ୍ରୋଫିଲ୍ଲା. କ୍ରିନ୍‌ର୍‌ଏ ଆମିନ୍‌ଦ୍ଵୀ ମିର୍ଗ୍‌ପିପିଲ୍ସି
କ୍ରିଯୁଗେନ୍‌ବ୍ୟେଦତାଙ୍କ ଶୈଖ୍ରେଦରାଶ୍ଚ ରେକ୍ରୁଟର୍‌ମିଳ ମିର୍ଗ୍‌
ମିର୍ଗ୍‌ପିପିଲ୍ସିଟ ଗାକ୍‌ପ୍ରେସ୍‌ବ୍ୟୁଲି ଗାନ୍ଧାରାତ୍ରେବା: „ଶୈ-
ମିଲାଦା ଗାନ୍ଧାରାତ, ଟ୍ୟୁ ରନ୍ଧାର ଏବଂ ମିଲାଦା ଏବଂ
କ୍ରିଯୁଗ୍‌ର୍-ମିନ୍‌ବେଦିତାଙ୍କ ଶୈଖ୍ରେଦରାଶ୍ଚ ଏବଂ ସନ୍ତର୍ମେ
କ୍ରିଯୁଗ୍‌ବ୍ୟେଦତା ଲାଗ୍ବିଲା. ଏ ରନ୍ଧ ଏବଂ ମିଲାଦା ପ୍ରେସ୍‌କ୍ରିଯୁଲିନ୍
ଏ ପ୍ରେସ୍, କ୍ରିନ୍‌ର୍‌ଏ ନାହେତ, ଏଣ୍ଟ ପ୍ରୋଫିଲ୍ଲା, „ହାନ୍‌ପ୍ରୋଫିଲ୍ଲା“
କ୍ରିଯୁଗ୍‌ବ୍ୟେଦି ଏବଂ ଏଣ୍ଟ ରାନ୍‌ମିଳ ମିନ୍‌ଵାର୍ଷି ତେମାର ଗାକ୍‌ପ୍ରେସ୍-
ବ୍ୟୁଲା ଗାନ୍ଧାରାତ୍ରେ ହିନ୍‌ମେ. କ୍ରିନ୍‌ର୍ ଆଶିତ, ଶୈଖ୍ରେଦରାଶ୍ଚ ଏବଂ ସନ୍ତର୍ମେବିଲା
ମିଲାଦା ଏବଂ ମିଲାଦା ପ୍ରେସ୍‌ବ୍ୟୁଲାର୍ ପ୍ରେସ୍‌ବ୍ୟୁଲାର୍ ପ୍ରେସ୍‌ବ୍ୟୁଲାର୍
କାର୍ଗି ଫ୍ରାନ୍଱ିମନ୍ତମା ଏବଂ ଟ୍ୟୁ ଟ୍ୟୁଗ୍‌ର୍ ମିର୍ଗ୍‌ମାର୍ଗିଲାର୍ କାର୍ଗି

წარმოება. წინააღმდეგ შემთხვევაში, კვლავ იქანდე მივალთ, რომ ელიტების ნაცვლად გვეყოლება ფსევდო-ელიტები, რომელიც საკუთარ გავლენასა და ავტორიტეტს კვლავ ძლიადღირ მოახვევს თავს საზოგადოებას, ამ უკანასკნელმა კი საკუთარი განწყობის შესახებ რამებინარად ხმა რომ მიაწვდინოს მმართველ ელიტას, იძულებული გახდება კვლავ კომუნიკაციის იმ ფორმას მიმართოს, როგორიც კონფრონტაციაა.

ესმოდეს პოლიტიკური ელიტის, პოლიტიკურ და ბიზნეს ელიტას კი ინტელექტუალური და სამეცნიერო ელიტის. უცნაურია, მაგრამ ჯერ ისევ ვამჩნევთ, რომ პოლიტიკური ელიტა თავს ისევ მოვალედ მიჩნევს, ბიზნეს-სავრცისა და ინტელექტუალური სივრცის მართვა და კონტროლი თავის თავზე აიღოს. იმ შემთხვევაში, თუ ქართული ელიტური ჯგუფები ვერ მოახერხებენ ერთმანეთში მტკიდრო დიალოგის ანწყბას, დიდია საშიშროება, რომ ქართული ელი-

რაც შეეხება თავად ელიტას და ელიტა-რიზმს, ამაზე რეგტორმა მოკლედ აღნიშნა: „უნივერსიტეტი ელიტარული დაწესებულებაა და ელიტარიზმზე უარს ვერ ვიტყვით. მეცნიერებაც ელიტარული ინსტიტუტია. მეცნიერს, რომელსაც აქვს გარკვეული მაღალი რეიტინგი და შედეგები, ბევრად განსხვავდება მათგან, ვისაც აქვს დაბალი რეიტინგი. ეს მის ხელფასსა და სტატუსშიც ასახება და საზოგადოებრივ აღიარების შედეგებიც. უნდა იცოდოთ, რომ უმაღლეს განათლებაში და მეცნიერებაში ელიტარულობის პრინციპი არსებობდა და იარსებდება. ამაში ცუდი არაფერია. ის ვიღაცის დასაჩარგოვად, ან ვიღაცის აბუჩად ასაგდებად არ უნდა გამოვიყინოთ“.

„მერინერებისა და უნივერსიტეტის ელიტარული ბასთან დაკავშირდებით რექტორის მოსაზრებას ძნელია არ დაეთანხმო, მით უმეტეს, რომ ეს მოსაზრება თანამედროვეობის საუკეთესო მოაზროვნების კლასიკად ქცეულ განმარტებებს ეყმარება, თუმცა, ისიც უნდა ითქვას, რომ საქართველოში დღემდე პრობლემაა ელიტებს შორის კონფლიქტი და ის, რომ „ჯარ ვერ ხერხდება ქართული კულტურის სასარგებლოდ ელიტათა შორის რელიეფის გადანიღება“ — მიაჩინა კულტუროლოგ ლელა იაკობიშვილ-ფრანლიშვილს, რომელსაც თემასთნ დაკავშირებით კომენტარი ვთხოვთ. მისი თქმით: „დღეს ელიტებს შორის აუნიონ-ბელი შიდა კომუნიკაციები დესტრუქციულია. წარმოუდგენელია, რომ ბიზნეს ელიტას არ სირიცხვდება ელიტური გადანიღებით მასთან ერთად არ არიან ჩანაცვლებული ფსევდოელიტებით, მაშინ როგორც უნივერსიტეტი, ისე მართველი ელიტა ვალდებულია — დიალეგის ახალი ფორმები ეძებოს და შე-თანხმდეს კიდევ კომუნიკაციის თვისისპირივად ახალ ფორმაზე. აქედან გამომდინარე, რექტორის განცხადება და შეთავაზება სტუდენტების მიმძრო, რომ რექტორატს შესაბამის ქვეყნის ხელისუფლებასთან შეხვედრის ახალი ფორმა, მართლაც ძალიან მიშვენელოვანი და სტუდენტების მხრიდან გასაზიარებელი ინიციატივაა.“

ახალგაზრდული პოლიტიკის დოკუმენტი

ეურაობა უკვე დასრულდა

ნატო ინიციატივა

1. საზოგადოებრივ, ეკონომიკურ, კულტურულ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში ახალ-გაზრდობის აქტივურ წართავა:

გაზრდების აქტუალობა;
2. ახალი გრძელებისთვის მაღალხარისხია-
ნი განათლების მიღების, დასაქმებისა და
პროფესიული ზრდის შესაძლებლობის შეთა-
ვზება;

ვა ეს იყოს;
3. ცხოვრების ჯანსაღი წესის დანერგვის,
სამეცნიერო სერვისების ხელმისაწვდომო-
ბისა და ხარისხის გაუმჯობესების უზრუნ-
ვლყოფა;

გარემოს შექმნა და მათი უფლებების დაცვა; სპეციალური საჭიროების მქონე ახალგაზრ-დების მხარდაჭერა“.

ახალგაზრდული პოლიტიკის დოკუმენტი
სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამინისტრომ საზოგადოებას ოფიციალურად 2 აპრილს წარუდგინა, რომელსაც სტუდენტები, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ. შეხვედრა, ძირითადად, კითხვა-პასუხისმისი წარიმართა. საზოგადოებისა და საკუთრებული ინტერესი განათლების, დასაქმებისა და ახალგაზრდული ინგლიზური ზაკიების განვითარების საკითხებმა გამოიწვია.

„დოკუმენტი ახალგაზრდებისადმი ურთიერთობას არსობრივად შეცვლის. ეს არის

A black and white photograph capturing a moment during a panel discussion or interview. On the left, a woman with voluminous, curly hair is seen from the side, looking towards the right. She wears a dark jacket over a light-colored top. On the right, a man with short, dark hair and glasses is shown in profile, facing left. He is dressed in a light-colored, textured blazer over a white shirt. Between them on the table is a dark laptop. A microphone with a white foam cover is positioned in front of the man, angled towards him as if he is speaking. The background is dark and indistinct, suggesting an indoor setting like a conference room.

განაცხადა სპორტისა და ახალგაზრდობის
მინისტრმა ლევან ყიფიანმა.

უწყებათაშორისი საკონრდინაციო საბჭო ამ დროისთვის სამოქმედო გეგმის შემუშავების პროცესშია. ახალგაზრდული პოლიტიკის სამოქმედო გეგმა დაახლოებით სამ თვეში უნდა მომზადდეს, რის შემდეგაც სამინისტროების ბიუჯეტებში კონკრეტული პროექტების დაფინანსება იქნება გათვალისწინებული.

„ରାଜ ଶ୍ରେଷ୍ଠବା ଅରାତ୍ମକରମାଲ୍ୟରୁ ଗାନ୍ଧାତଳୀ-
ଦୀର୍ଘ ଆବାଦ ପରିବହିତି, ଗାନ୍ଧାତଳୀଦୀର୍ଘ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ-
ନୀର୍ଜରୀଦୀର୍ଘ ସାମିନିସିତରି ମିଳି ଦାଉଣାନ୍ତିଶ୍ୱରାଦା
ଶ୍ୱେମଦ୍ଵୟାଗୀ ନ୍ତଳିଲେ ଦିଉଜ୍ଞାତମି ଗାନ୍ଧାତଳୀନିର୍ଭେଦୀ।
ଅଶ୍ଵେତ୍, ଅମ୍ବଶ୍ଵେମଦ୍ଵୟାଗୀ ଶାୟେତାଲ୍ୟରୀ ଅରଙ୍ଗରାମା
ଅରାତ୍ମକରମାଲ୍ୟରୀ ଗାନ୍ଧାତଳୀଦୀର୍ଘ ଫାରଙ୍ଗଲ୍ୟଦୀଶୀ,
ରମମେଲିପ୍ର ଅଶ୍ଵାଲଗାଥିରଦ୍ଵୟାଗୀ ମେନ୍ଦାରମେଲିଦୀର୍ଘ-
ଦୀର୍ଘ ସାଫିରିନ୍ ଶୁନାର୍ଥୀରେତ୍ତାଦୀର୍ଘ ଗାମିଯିଥିଶାଖେବା-
ଦୀର୍ଘ ଫାରଙ୍ଗଲ୍ୟଦୀଶୀ ଦାଶାଜ୍ଵମେଲିଦୀର୍ଘ କୌ,
ଦୁର୍ବେଦ୍ଧରିଗୋ, ମେବଲ୍ଲାପିଦ ଅଶ୍ଵାଲଗାଥିରଦ୍ଵୟାଗୀ ଶେ-
ଲ୍ୟାତିପ୍ରିଆ ଶୁର୍ବ ଗାଦାନ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରୀ, ଏବଂ ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ରୋଗଦୀ,
କ୍ଷୁଣ୍ଣମିକ୍ଷୁରୀ ନାଶାଲ୍ଲିନିଶାଦୀ ଗନ୍ଧିତ ଶ୍ୱେମିଲ୍ୟ-
ଦୀ ମନ୍ଦେଶ୍ଵରଦେଶୀ, ବାଗେଗମାତ୍ର ସାନ୍ତୋଦାଫଳେଶ୍ଵରିଗୋ
କାମିକାନୀଦୀ ଦାନ୍ୟବାଦାଶାଚ୍ଚ: କ୍ରେରିଦୀ, ଗାମିବାତ୍-
ଲ୍ୟାତ ଅରଗନ୍ଧନିହାତ୍ରିଦୀଶୀ, ରମଲ୍ଲେଶବାଚ ଶୁର୍ବଲାତ୍ତେ
ମେତ୍ରି ଅଶ୍ଵାଲଗାଥିରଦ୍ଵାରା ପ୍ରାତ ଦାଶାଜ୍ଵମେବ୍ଦୁଲୀ ଦା-
ଦାଵାଜୀଲିଦ୍ଧିଗୋବୁ, ଶ୍ରୀରିକରିଦୀ, ରମ ଏବଂ ନାଦୀ-
ଜୀବ, ଗାର୍ବକ୍ଷେତ୍ରନିଲାଦ, ଦାଶାଜ୍ଵମେବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
ଦୀର୍ଘ ଶେଲ୍ଲି“, — ଲଭିତାନା ପବନରକ୍ତିଦୀର୍ଘ ଅଶ୍ଵାଲ-
ଗାଥିରଦ୍ଵୟାଗୀ ଲାଜ୍ଵମେତା ମିନିଦୀର୍ଘରି ମନାଦ୍ଵିଲ୍ୟମ୍
ରାଜିନି ଦର୍ଶନାଦୀର୍ଘି

ასაფი გეგენაშვილი პოლიტიკის განხორციელების სამინისტრო გეგმა, საქართველოს ეკონომიკის განვითარების გეგმის შესაბამისად, 2020 წლამდე იქნება გაწერილი.

ანტიცერკონტივული პარანის მხარდაგზარი ვიზიტი თსუ-ში

შიდაგან საქმეთა მინისტრი სტელა გეგებას შეცვლა

2 აპრილს ივანე ჯავახიშვილის სახელობრივი თანამდებობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სიტურტის შინაგან საქმეთა მინისტრი ალექსანდრე შიკაბიძემ ერცია. ვიზიტის მიზანი იყო სტუდენტებისთვის შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ ინიციირებული ანტინარკოტიკული კამპანიის გაცნობა, რომელიც ბიონარკოტიკების მომხმარებელთა წინააღმდეგ არის მიმართული.

ବାଦା ତମକାପା

„ჩვენ ვართ სამი არას თაობა: არა სა-
მუშაო! არა ფული! არა აპტივობა! შესაბამისად, სახელმწიფოს მოვა-
ლეობასა შექმნას სტაბილური კლასიფიკა-
რა, რომლის მიხედვითაც გვიპოვთ ჩვი-
ნი შესაძლებლობების რჩალიზებას.

ლის პასუხისმგებლობაში გადავიყუანეთ. ამან გამოიწვა საკმაოდ დაღებითი შედეგი. მოხარული ვარ, და სიამაყით მინდა ვთქვა, რომ დღეს თბილისში „კრაკადილის“ მოხბარება, დაახლოებით, 95%-ით შემცირდა. ამ შედეგიდან გამომდინარე, ვფიქრობთ, ხომ არ გავაკეთოთ იგივე ინიცირება ბიონარკო-ტიკზეც“, — აღნიშნა ალექსანდრე ჭიკვაძემ და დასძინა, რომ თავად არ არის მკაცრი სასჯელების მომხრე, მაგრამ იმ ნივთიერებების რეალიზაციაზე, რომელიც ახალგაზრდა თაობას წამლავს, საჭიროა მეტი სიმძაცრის გამოჩენა.

სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაქულტეტის სტუდენტი მაგდა გიგშვილი დაინტერესდა, ანტინარკოლიტიკული კამპანიის პარალელურად, არსებობს თუ არა რეაბილიტაციის პროგრამა, რომელიც ადამიანს ნარკოდამოკიდებულების მოხსნაში დაეხმარება, რაზეც შინაგან საქმეთა მინისტრმა უპასუხა, რომ ამ პროგრამაზე მუშაობენ სათანადო ორგანოები, რომლებიც სამომავლოდ გეგმავენ სარეაბილიტაციო ცენტრების მშენებლობას და ამოქმედებას. „პრატიკიცამ გვიჩვენა, ამ პრობლემის მოგვარება მარტო ციხით უერ მოხდება, გეთანხმებით, რომ ასეთი ცენტრები უნდა ფუნქციონირებდეს და ამაზე მთავრობა უკვე მუშაობს,“ — განაცხადა მან.

შეხვედრაზე ისაუბრეს იმ პრევენციულ ღონისძიებებზეც, რომელიც ანტინარკოტიკული კაბანის დროს აუცილებლად გასა-თვალისწინებელია. კერძოდ, იურიდიული

ლონ. იგი დაინტერესდა, იგეგმება თუ არა
5 ვართ სამი არას თაობა: არა სა-
ომ! არა ფული! არა აპტივობა!
პამისაძ, სახელმწიფოს მოვა-
ბას შეძმნას სტაპილური კალტიონ-
ომლის მიხედვითაც ჩვეკლებთ ჩვი-
საძლებლობების რჩალიზებას.

ანტინარკოტიკული კამპანიის ფარგლებში
სკოლებთან მუშაობა და მოსწავლეთათვის
საგანმანათლებლო სახის საუბრების ჩატარ-
რება, რადგან ახალგაზრდებმა ხშირ შემთხ-
ვევაში არ იციან, რასთან აქვთ საქმე.

ამ კითხვასთან დაკავშირებით ბატონ-
მა აღექსანდრე ჭიკაიძემ განაცხადა, რომ
ანტინარკოტიკულ კამპანიაში ჩართული
არიან საქართველოს შრომის, ჯანმრთელო-
ბის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყო-
ფის სამინისტრო და განათლებისა და მეცნ-
ინიერების სამინისტრო. კამპანია ითვალის-
წინებს სკოლებში საუბრების ჩატარებას და
საკანკალენო ინციდენტების მომზადებას.

საგანმანათლებლო ვიდეორეგოლების მომზადებას, რომლებიც ქართულ ტელეარხებზე უკვე ტრიალებს. მათში კვალიფიციური ექსპერტები საუბრობენ, რა შეიძლება გამოიწვიოს ბიონარკოტიკის გამოყენებამ. „ისა ფაქტი, რომ დღეს თქვენ ნინაშე ვარ, სწორედ იმას მიუთითებს, რომ ერთგვარ საგანმანათლებლო კამპანიას ვერვით ბიონარკოტიკის გამოყენების მაგნე შედეგების შესახებ“, — აღნიშნა ალექსანდრე ჭიკაიძემ. მანვე თსულის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტისა სტუდენტის, სოფო მაილოშვილის კითხვისა საპასუხოდ განაცხადა, რომ შინაგან საქმეზათ ასამინისტრო აქტიურად თანამშრომლობს სხვადასხვა სახელმწიფოების ანალოგიურ უწყებებთან და ოთვალისწინებს მათ გამოცადილებას, მით უფრო, რომ ნარკოტიკების ნინააღმდეგ ბრძოლა მთელი მსოფლიოსთვის დიდი გამოწვევაა. „სტატისტიკურად ცნობილია, რომ მსოფლიოს მასშტაბით ყო-

ველდე 50 ახალი კუსტარული ნარკოტიკი ჩნდება. ცოტა ხნის წინ ვიზიტით გახლდით ამერიკის შეერთებულ შტატებში, სადაც გვაცნისეს, რომ შემოძიდი კიდევ ახალი ნარკოტიკი, რომელიც ერთ თვეში იწვევს მომხმარებლის სიკვდილს. ჩვენ ვცდილობთ, და ვიცვათ ჩვენი ახალგაზრდობა და ამ მიზნით დავიწყეთ ეს კაპპანია, რომელიც ძირითადად ითვალისწინებს, რომ კიდევ ერთხელ გავაფრთხილოთ თითოეული მათგანი, რა სავალალო შედეგები შეიძლება მოიტანონ ნარკოტიკს მოხმარებაზ, — აღნიშნა მან.

სტუდენტები დაინტერესდნენ, არის თუ არა დაცული ყოფილი ნარკოდამოკიდებულების უფლებები, ზრუნავს თუ არა სახელმწიფო ამ ადამიანების რესოციალიზაციაზე რაზეც შინაგან საქმეთა მინისტრმა განაცხადა, რომ პირადი ინფორმაციის შენახვისა და კონფიდენციალურობის დაცვა მნიშვნელოვანი საკითხია, რომელზეც არსებობს მინისტრის მკაცრი მოთხოვნა. „ჩვენ დაინტერესი ვართ რაც შეიძლობა მათი ათავისური გარეულობის გარეშე დაცვაზე.“

ანი დაუბრუნდეს ჯანსაღ ცხოვრებას და
ხელს ვუწყობთ მათ, რისი დასტურია ისიც
რომ რამდენიმე პირი, ვინც რეაბილიტაციი
მოახერხა, ჩვენს სტრუქტურაში მივიღეთ
სამუშაოდ“, — განაცხადა ალექსანდრე ჭი-
კაიძემ.

შეხვედრაზე ასევე დაისვა საკითხი
ახალგაზრდებისთვის ისეთი გარემოს შე-
ქმნის აუცილებლობის შესახებ, რომელიც
აღარ უბიძებს მათ ნარკოტიკებისკენ. ეკო-
ნომიკის და ბიზნესის ფაკულტეტის დო-
ქტორანტი ვახტანგ ჭარაია დაინტერესდა
რა კეთდება იმ ახალგაზრდებისთვის, ვინც
ვერც სტუდენტი გახდა და ვერც დასაქმდა
მისი აზრით, უსაქმურობა ზოგჯერ პირდა-
პირ განაპირობებს ნარკოდამოკიდებულ-
ლებას. აღნიშნულ მოსაზრებას დაეთანხმა
შინაგან საქმეთა მინისტრი და განაცხადა
რომ ეს სერიოზული პრობლემაა, რომელსა-
ც სხვადასხვა ქვეყანაში სხვადასხვა გზით
ებრძევიან. მისი თქმით, ახალგაზრდამ თა-
ვადაც უნდა მოძებნოს საქმე, რომელიც მას
მომავალში წაადგება: „გეთანხმებით, რომ
უსაქმურობა განაპირობებს უამრავ ცუდ-
აზრს. ამიტომ, ჩვენ ვცდილობთ, გავულვით
ვოთ ახალგაზრდებს მონდომება — შეისწავლა

ალექსანდრე ჭიპაიძე:

„ყველა
ნარკომოვაზრის
მივაგნებო და
დავსპილო!“

ლონ რამე პროფესია. ტრაგედია არ არის, თუ ვინმებ უმაღლეს სასწავლებელში ვერ ჩააბარა, არსებობს პროფესიული სასწავლებლები და მას შეუძლია ხელობას დაეუფლოს. უცხოეთში ახალგაზრდობის დაახლოებით 20-25% აპარებს უმაღლეს სასწავლებლებში, დანარჩენები ტექნიკურ სასწავლებლებში ეუფლებიან პროფესიას. ჩვენთან ეს რატომ-ლაც არ მიიჩნევა პრესტიულად, ამიტომ დამსაქმებლებს ზოგიერთი სპეციალისტის ჩამოყვანა უცხოეთიდან უწევთ. არადა, ჩვენს ქვეყნას ძალიან სჭირდება მაღალკალიფიციური ოსტატები. ამ პრობლემის მოგვარებაში ჩვენთან ერთად უნდა ჩაერთოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამინისტრო და შრომის, ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო, „განაკვეთადა ალექსანდრე ჭიკვიძემ.“

საინტერესო კითხვა დასვა სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტების ბეჭა დადგეშქელიანმა. მან აღნიშნა, რომ სტუდენტთა დასაქმებაში დიდი მნიშვნელობა აქვს სახელმწიფო სტრუქტურებში პრაქტიკის გავლას. „ჩვენ ვართ სამი არას თაობას: არა სამუშაო! არა ფული! არა აქტივობა! შესაბამისად, სახელმწიფოს მოვალეობაა შექმნას სტაბილური პლატფორმა, რომლის მიხედვითაც შევძლებთ ჩვენი შესაძლებლობების რეალიზებას. რა პოლიტიკას ატარებთ ამ მხრივ, რათა ჩვენ, სტუდენტებმა, შევძლოთ მეტი პრაქტიკა და მეტი გამოცდილება მივიღოთ, ვთქავთ, შინაგან საქმეთა სამინისტროს მსგავს სტრუქტურებში?“ — მიმართა მინისტრს ბეჭა დადეშქელიანმა. ალექსანდრე ჭიკაიძემ საპასუხოდ სტატიისტიკა მოიშველია და განაცხადა, რომ ამ ეტაპზე შინაგან საქმეთა ორგანოებში 45 000 თანამშრომელია დასაქმებული. „არის შემთხვევები, როცა ვეძებთ სათანადო განათლების მქონე კადრებს და კონკურსის წესით ვარჩევთ მათ. დაინტერესებული ვარ, რომ სტუდენტებმა ჩვენს ორგანიზაციაში გაიარონ პრაქტიკა და მათ შორის პროფესიონალები დასაქმდნენ, მაგრამ მხოლოდ საჯარო სამსახურებზე არ უნდა იყოს აღებული ორიგინაცია. ვერც ერთი სახელმწიფო ვერ შეძლებს სახელმწიფო ინსტიტუტებში დაასაქმოს ის ნაკადი, რომელიც უმაღლეს სასწავლებელს ამთავრებს“, — განაცხადა მან.

ს ტუდონტები ა სევე დაინტერესდნენ, რა
შემხვედრ ნაბიჯებს შეაგებდებს სახელმწიფო
გამკაცრებული კანონების შედეგად გაჩენილ

„იატაკეკეშა ბაზარს“, რაზეც მინისტრმა უპასუხა: „ყველა ნარკომოვაჭრეს მივაგნებთ და დავსჯით!“

შინაგან საქმეთა მინისტრთან შეხვედრაზე ახალგაზრდული ინიციატივაც გაისმა — სამინისტრომ ჩართოს არასამთავრობო ორგანიზაციები ანგრინარკოტიკულ კამპანიაში და დააფინანსოს მათი აქტივობა, რათა ყოფილი ნარკოდამოკიდებულების რესოციალიზაცია განხორციელდეს. „ჩვენი ინიციატივაა, რომ გამოიყოს გრანტები არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის, რომლებიც ამ საკითხით იქნებიან დაინტერესებული. ჩვენ, ახალგაზრდები, მოწადინებულები ვართ, რომ მხარში დავუდგეთ იმ ადამიანებს, ვინც ამ საშინელ სენს ებრძვის“, — განაცხადა ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტმა ნიკა ნიკოლაძემ.

შინაგან საქმეთა მინისტრის შეხვედრას სტუდენტებთან შეფასება მისცა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვიცე-რექტორმა ლევან ალექსიძემ. მან განაცხადა, რომ ამგვარი შეხვედრები ხელს შეუწყობს სტუდენტთა გაატესიურებას, რას შედეგადაც მომავალი ერთობლივი თანამშრომლობით შესაძლებელი იქნება ნარკომანის ნინააღმდეგ პრძონოა იური შედეგანი გახდეს.

ქართული ენა — უახლესი წარსული და ახალი გამოცვები

U აქართველო დიდ ომებსა და ბრძოლებში გამარჯვებებით ნაკლებადაა განეცივრებული — სულ რამდენიმე ღირსშესანიშნავი თარიღი, ისიც შორეული წარსულიდან... თუმცა, XX საუკუნე, რომელიც ყველა სხვა ეპოქისაგან საფრთხეებითაც განსხვავდებოდა, რამდენიმე მნიშვნელოვან თარიღს ინახავს — ეს 1978 წლის 14 აპრილი და 1991 წლის 9 აპრილია. 14 აპრილი სერიოზული და უსისხლო გამარჯვება იყო რუსითვაციის პოლო-ტკიუზი — ეს დღე იმითაც ას საინტერესო, რომ გაშინდონ საბჭოთა სიკიადისტური რესპუბლიკის ინტელექტუალურმა ელიტამ, სტუდენტობადა და დიპლომატიად, რომლებსაც არც ფინანსებზე მიუწვდომდათ ხელი, არც მედიისა და დასავლეთის მხარდაჭერის იმედი ჰქონდათ, არც არმა ედგათ გვერდით და არც ძალოვნები, ერთობლივად დაამარცხეს და შეცვლეს კრემლის პოლიტიკა, კონკრეტულად კი იმ თაობისთვის კარგად ცნობილი ქართველი მობის და კრემლის მთავარი იდეოლოგის — მიხეილ სუსლოვის გეგმა. ამ გეგმის მიხედვით ყველა მოკავშირე რესპუბლიკის ეროვნულ ენებს სახელმწიფო სტატუსი გაუუქმდებოდათ. ქართველი ინტელიგენციის და სტუდენტობის ერთობამ 1978 წელს გაიმარჯვა და ერს მშობლიური ენა შეუნარჩუნა.

გიორგი
გოგოლაშვილი:
„კარგი ქართულის
მოსხანით მიღებული
სიამოვნება დავკარგეთ!“

გვესაუჩრება თსუ-ის რეაქტორის
მრჩეველთა საჭროს ნივრი,
პროცესორი გირჩევა გოგლებაზოდი

— ქართულ ენას, რომელსაც მრავალ
ჯერ შეემნა საფრთხე, ერთ-ერთი რთული
პერიოდი საბჭოთა კავშირის დროს დაუდგა,
როდესაც იგი ვერ იყო პოლიტიკის და ინდუს-
ტირიის ენა და, ძირითადად, ჰუმანიტარუ-
ლი ნრეების და მეცნიერების ენას ნარ-
მოადგენდა. თუმცა, 70-იან წლებში ენას არ
სცეროდან გაძევების საფრთხეც დაემუქრა-
იბ პერიოდში ეროვნული მობილიზაციით
შესაძლებელი გახდა ამ საფრთხის თავიდა-
აცილება. რა მოვლენა იყო 14 აპრილი და რა
პროცესები უძლოდა მას ნინ?

— ცნობილი აზრია, რომ ენა არის ერი
მეობის უპირველესი ნიშანი. ენის არსებობას
ფაქტობრივად, ერის არსებობა განსაზღვრავს
ერის არსებობის მთავრო ფაქტორი კი ენის
არსებობა — ეს ურთიერთგანმასზღვრელია
ამიტომ გამოიქმა — „რა ენა ნახდეს, ერიც
დაეცეს!“ — არ არის მხოლოდ ლამაზი პოე
ტური ფრაზა, ეს ჭეშმარიტებაა. ისტორიად
არა ერთი შემთხვევა იცის, როცა ენა ნახდა და
ერიც დაიწა და ისტორიას ჩაბარდა.

XX საუკუნეში ძალანი საინტერესო პროცესებთან გვეყინდა საქმე. გავისხესნოთ, რომ მე-19 საუკუნის ბოლოს ქართული ენა უკვე იკრებს ძალას ილიას თაობის წყალობით და მან ნამდე საოჯახო ენად ქცეული ქართული თანა დათან იფართოებს თავისი ფუნქციონირების არეალს. XX საუკუნის დასაწყისში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დაარსება იყო მთავარი ნიშანსეტი ქართული სალიტერატურო რო ენის ფუნქციონირების გაფართოებისთვის. ფაქტორებიდა, თბილისის უნივერსიტეტის დარსებამ ქართული ენა აქცია თანამედროვე მეცნიერების ენად. მეცნიერების ყველა დარგი ალაპარაკდა ქართულ ენაზე და ამას განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევდა ივანენჯ ჯავახიშვილი. სხვათა შორის, უნივერსიტეტის გახსნამდე რამდენიმე ხნით ადრე, როცა სორგანიზაციონ კომიტეტი შეიქმნა, მას და მოუკიდებელი უნივერსიტეტი ენოდა, თუმცა ივანენჯ ჯავახიშვილი ნინადადებით შევიდა, რომ მისთვის ქართული უნივერსიტეტი ენოდებინათ. ეს იყო ხაზგასმა იმისა, რომ ქართულებონ ვან უნივერსიტეტში ყველა დარგი საუნივერსიტეტო სიტემი ქართულ ენაზე ალაპარაკდებოდა ძალანი მნიშვნელოვანი ფაქტია, რომ რუსეთის უზარმაზარი იმპერიაში ეს იყო პირველი არა-რუსულენოვანი უნივერსიტეტი. უნივერსიტეტის ტის ბაზაზე დაწყო ძალანი მნიშვნელოვანი ტერმინოლოგიური მუშაობა. ივანენჯ ჯავახიშვილმა საგნოგებო მსჯელობა იმას თუ რამსელა მნიშვნელობა ჰქონდა ქიმიაში ქართულ ენაზე დაბეჭდილ ნაშრომებს. უნივერსიტეტის ბაზაზე ჩაიყარა საფუძველი ქართულ მეცნიერებათა უათომისაკა რომელი

1941 წელს გაიხსნა. თანდათან წამოვედით
სადღაც, 50-იანი წლებისთვის ქართულმა
უნივერსიტეტსა და მთელს ქვეყანაში საკუთ
დიდი ძალა მოიკრიბა, თუმცა ამას ვერ ვ
ვით პოლიტიკაზე. ამ სფეროში მოთხოვნა
რომ ცენტრალური კომიტეტის იქმები დ
დანერილიყო რუსულ ენაზე. ასევე, არმია
რუსული იყო სამუშაო ენა და ა.შ.

იმ პერიოდისათვის მოქმედ კონსტიტუციაში ეწერა, რომ ქართული არის სახელმწიფო ენა და, ძალიან მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ პირველ ბოლშევკიურ კონსტიტუციია რომელიც 1922 წელს მიღეს, გაკეთდა ასე ჩანაწერი: საქართველოს ენად თოვლება ქართული ენა, აქ სიტყვას — «თოვლება» მიატყოფის უზრუნდესა — ეს არ არის კონსტიტუციური ეს ის გულისხმობს იმას, რომ სანამ ბოლშევკოვები ეს კონსტიტუციი იქნებოდა მიღებული, ქართული მანამდე იყო სახელმწიფო ენა. ანუ, როგორც აცია გაკეთებულია პირველ ქართულ კასტიტუციაზე, რომელიც დამტკიცდებოდა ქართველობის მიღეს და რომელმაც მხოლოდ დეს, 1921 წლის 21 თებერვლიდან 25 თებერვლამდე იცოცხება... მაგრამ სწორედ იქ გაეცია კონსტიტუციის ჩანაწერი იმის შესახებ, რა საქართველოს სახელმწიფო ენა ქართულია ამან განაპირობა ბოლშევკიურის მიერ მიღება კონსტიტუციაში იმ ჩანაწერის გაჩერნაც.

1978 წელს ჩვენ უკვე შემოგვთავაზუს კასტიტუციის ახალი ვარიანტი, ოუმცა მანანა ქართული ენის საზღვრების შევინწროება ადემიურ სფეროში უკვე დაწყებული იყო. 1978 წ მიიღეს დადგენილება, რომ დისერტაციები დასამტკიცებულები უნდა თარგმნილი რუსულდ და გაგზავნილობი მოსკოვში. ას ის გამოიწვიო, რომ ჩვენში ბევრმა მეცნიერ მხოლოდ იმიტომ რომ შემდეგ თარგმანით შეძლობოდა და არ დამოუკიდებელ იქცევას წარმოადგინდა.

— ქართული ენის დღედ 14 აპრილი 1985
წლის აგვისტოში დაწესდა. მა დროს საქართ
ველო ჯერ კიდევ არ იყო დამოუკიდებელი
თუმცა მიიღეს ქართული ენის სახელმწიფო
პროგრამა, სადაც ჩაინირა, რომ დაწესებული
ყო ქართული ენის დღე. ეს უკვე ის პერიოდია
როდესაც ეროვნული მოძრაობა საკმაოდ
მომძლავრებულია და 9 აპრილი ჩავლილა
რამაც კიდევ უფრო გააქტიურდ ჩვენი ერო
ვნეული ოთომაშენება და მაშინდელმა ხელი
სუფლებამ, სახელმწიფომ იძულებით გადადგი
ეს ნაბიჯი. ისიც უნდა ითქვას, რომ ენის დღი
დაარსების იდეა აკადემიკოს არნოლდ ჩიქობა
ვას ეკუთვნოდა. 1984 წელს მან გამოაქვეყნ
წერილი, სადაც თქვა, რომ უნდა არსებობდე
ენის დღე, რომელიც იქნება არა საზოგოო, არა
მედ ანგარიშგების დღე იმის შესახებ — წლის
მანძილზე თითოეულმა ჩვენგანმა (პიროვნება
იქნება თუ ორგანიზაცია), თუ რა გააკეთა ქარ
თული ენის სასიკეთოდ. ქართული ენის დღე
პროცესიდ 1990 წლის 14 აპრილს აღინიშნა
ამის შემდეგ რაც მოხდა, მოგეხსენებათ: 1990

ნელს არჩევნები ჩატარდა, რომელიც „მრგვალმა მაგიდამ“ გაიმარჯვა. 1991 წლიდან კუკე დამოუკიდებლი სახელმწიფო გვაქვს.

— ქართული ენა დამოუკიდებლობის პერიოდში გაცოცხლდა ოლიტიკაში, მედიაში, იგივე ვირტუალურ სამყაროში, ინტერნეტში — ანუ იმ სივრცეებსა და სფეროებში რომელიც თანამედროვეობამ შემოვთავაზა. ეს, ალბათ, დადგებით პროცესად უნდა ჩაითვალოს...

— გეთანხმებით, რომ ქართული გა
ცოცხლდა პოლიტიკაშიც, მეცნიერებაშიც, ინ
ტერნეტშიც, მაგრამ ენამ დაკარგა თვითკონ
ტროლი და კონტროლი. ტერმინები ერთბაშავა
შემოვიდა და ვისაც როგორ მოესურვება, ისე
იყენებს და წერგავს მათ. ერთი და იმავე ცნო
ბის ასანიშნად უკვე რამდენიმე ტერმინი
გამოიყენება. გვინდა ქართული, ვიღაცა
შემოიტანა უცხოური, მერე გარკვეულმა ჯგუ
ფებმა უპირატესობა მიანიჭეს უცხოურს. მა
გალიოთისთვის, თავის დროზე დიდი ამბები იყო
ატენილი ისეთი ტერმინებზე, როგორიცაა სეკ
ცსტრ, ტრანსფერი. თურმე, გვაქვს ამის გა
მომატებელი ტერმინები, მაგრამ ისნი დღე
ალარავის ახსოვს, რადგან უკონტროლო
მოხდა მათი დანერგვა. მანამდე არსებობდა
ქართული ენის სამთავრობო კომისია, რომლი
დადგნენილების გარეშეც ახალ ტერმინს ვერ
შემოიტანოთ.

უცხოურიდან სიტყვებისა და ცნებების
შემოსვლას ვერსად გავეკცევით, მაგრამ ეს
უკონტროლობაა საზიანო. ეს არ მოსპობს
მაგრამ ნახდენით კი წაახდენს ენას. წმინდა
და ლამაზი ქართული უკვე აღარ გვესმის. ის
აღტაცების მადლი დაიკარგა, რომელზეც და
ვით კლდაბაშვილი იძახდა — „აი, ჩენი ლამაზი
ქართულიო!“ კარვი ქართულის მოსმენით მი
ღებული სიამოცნება დაკვარაგეთ.

ავთანდილ არაპული:
„ჩემთვის ქალიან
გამაღიზიანებელია,
რომ ერთ პოპორატულ
დღეს გვახსენდება ენა
და თავის გამოსაჩენად
ლონისპირებას ვგართავ
და ეს მაშინ, როდესაც
სახელმიწოდო ენას
უამრავი პროგლემა
აძვის“.

გვესაუგრება ენათმისცივირი,
ფლობლობის მაცნეორებათა დოპტორი
აკადემიუმ ხელუანი.

— ბატონო ავთანდილ, თქვენ 14 აპრილის
მოვლენების მონაწილე ხართ. საინტერესოა,
როგორ დაიწყო პროცესები და რომელმა ინ-
სტიტუტებმა და ინსტიტუციებმა ითამაშეს
განსაკუთრებული როლი ენის სტატუსის
შენარჩუნების საქმეში?

— უნდა ითქვას, რომ 14 აპრილის გამოსვლები უფრო პოლიტიკური დატვირთვის მატარებელი იყო, ვიდრე ფაქტობრივი საქმისთვის გამოსადეგი, რადგან, რაც მაშინ კონსტიტუციასა და შესაბამის კანონებში ეწერა, არაფერს ნიშნავდა. ჩვეულებრივ, ტოტალიტარულ სახელმწიფოში კანონები არ მუშაობს, იქ მუშაობს პირველი პრის პოლიტიკური ნება. მაშინ ეს იყო დემონსტრირება ეროვნული ნებისა და უნდა გითხრათ, რომ საქართველო მართლაც აღმოჩნდა გამონაცვლის. იმ ნელინადს, უკვე ზაფხულში მომინია რუსეთში ყოვნა და ბალტიისპრელებიც კი მეოთხებოდნენ, რა მოხადა, რა გინოდოდა, რატომ აღიქვით ეს ცვლილება ასე მძაფრად?

საბჭოთა კავშირის საკონსტიტუციო ჩანაწერი მართვისავად არ იყო ბუნებრივი გარანტი იმისა, რომ ეროვნული ენა იქნებოდა დაცული, მაგრამ ეს იყო კარგი საშუალება იმისა, რომ ჩვენ მოგვეხდინა დემოსტრირება ეროვნული სულისკეთების არსებობისა, ტრუნუსი აგვენი და ეს ყველაფერი ძალიან კარგი კატალიზატორი აღმოჩნდა ეროვნული მორაობისათვის, რადგან სწორებ ამ მოვლენებს მოჰყვა დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის ახალი ტალღა.

ვინ აქტიურობდა? პირველ რიგში – უნიკერსიტეტი, მწერალთა კავშირი, განსაკუთრებით აქტიური იყო აკაკი ბაქრაძე, რომელიც იმ დროს რუსთაველის თეატრს ხელმძღვანელობდა. 14 აპრილის გამოსვლების დროს მან თეატრის უკანა კარიც კი გაახსნევინა და დემონსტრაციის მონაწილეები გააფრთხილა, რომ თუკი ჭყლება დაინტებოდა, მათ გასასვლელი თეატრიდან ჰქონდათ. ასევე აქტიური იყო ენათმეცნიერების ინსტიტუტი. ჯერ კი-დევ ცოცხლები იყვნენ აკაკი შინიძე, არნოლდ ჩიქობავა და ისინიც აქტიურად გვიჭრდნენ მხარს ამ მოძრაობაში.

— დღეს ენათმეცნიერები ბევრს საუბრობენ ენის სიწმინდესთან დაკავშირებულ პრობლემაზე. ალბათ, სწორედ ენის დღეს უნდა დაისხვას ის საკითხები, რომლებიც ენას უკავშირდება.

— ერთხელ დავწერე, რომ როდესაც
დღეებს განესხვავ მშობლიური ენისთვის და
ძეგლებს კუდგამზ ენას, ეს კარგი ნიშანი არ
არის, რადან ყოველი დღე უნდა იყოს მშობ-
ლიური ენისთვის და ძეგლი კი ყველა ის ადამი-
ანია, რომელიც ამ ენას ღირსეულდ ატარებს.
ამ მხრივ ჩევნო გაჭირებება იმაშიც აისახება,
რომ ჯერ დედანას დავუდგიოთ ძეგლი, მერე
ქართულ ანბანს, მერე ბათუმში კოშკი ავუ-
კო.

ବେଳେ-କୁଳାଳ

გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტის“ სტუდენტური ჩანართი

№7

გაცდება თუ არა უპრაინდ რუსეთისა და „ნატოს“
სამხედრო ძალებისპირების მიზანი?

— უკრაინაში არასტაბილური ვითარებაა, რაც საერთაშორისო წესრიგს სერიოზულ საფრთხეს უქმნის. დაირღვა ყველა ნიორმა და პრინციპი, რომლებიც ჯერ კიდევ ვესტიულიური სისტემდან იღებდა სათავეს. ყველაფერი თავდაყირა დადგა. რაც არ უნდა ბევრი ილაპარაკოს რუსეთის ხელისუფლებამ იმის თაობაზე, რომ ისტორიულად ყირიმი არის რუსეთის ნაწილი და ვიღაცამ ის უკანონოდ გაჩეუქა, ეს მანც იქნება სრული აბსურდი, რაც ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს. ამ ლოგიკით, კალინინგრადი უნდა დაუპრუნდეს გერმანიას, რადგანაც ის იყო აღმოსავლეთ პრუსიის ნაწილი და ა.შ. ამიტომ, თუ სიტუაცია არ დარეგულირდა, შესაძლოა ტერიტორიული პრეტენზიები ნამოაყენონ ჩინეთმა, იაპონიამ და სხვა ქვეყნებმა.

თუკი მოხდა ამ პრეცედენტის დაშვება, მაშინ მთელ მსოფლიოში გაჩაღდება ტერო-ტორიული დავები და გაჩნდება კონფლი-ქტის უამრავი ეკრა. დავას იმის შესახებ, თუ ვის ეკუთვნის ისტორიულად ესა თუ ის ტე-რიტორია, ძალიან შორს მიყვავართ, XIII-IX საუკუნეში, ან უფრო შორეულ წარსულში. ტერიტორიები, ისტორიული პროცესების შესაბამისად, ხშირად იცვლებოდა და ამგ-ვარი მიღებომით აღმოჩნდება, რომ ნების-მიერ სახელმწიფოს შეუძლია წამოაყენოს პრეტეზია ამა თუ იმ ტერიტორიის თაობა-ზე. როული წარმოსადგენი არ არის, თუ რა მოჰყვება ამ ყველაფერს. ეს არის ჯინი, რო-მელსაც ბოთლიდან ამოშვების შემთხვევაში, უკან ვეღარ დააბრუნება...

არ ვარ დარწმუნებული, რომ ეს პოლო-
მდე ესმით რუსეთში. შეიძლება რაღაც ნა-
ნილს ესმის კიდეც, მაგრამ აი, იმ პატარა
ჯგუფს პუტინის გარშემო, რომელიც იღებს
გადაწყვეტილებას, მგონა არ ესმით. ისინი
ახლა თავბრუდახვეულები არიან წარმატე-
ბით, იმდენად ადვილად გამოუვიდათ ყვე-
ლაფერი. მათ სერიოზული წინააღმდეგობა
არ შეხვდათ და „უფასოდ“ მიიღეს ყირიმი.
ახლა ისინი მიტაცებაზე არიან: ცდილობენ
რაც შეიძლება მეტი წარმატებას უკრაინას

და მაქსიმალურად გამოიყენონ შანსი. ისინი უბრალოდ არ ფიქრი ბერ შესაძლო შედეგებზე. არადა, თუ დღეს უკრაინაა დაზარალებული, ხვალ შესაძლოა თავად რუსეთი გახდეს ჩინეთის მსხვერპლი. მაგრამ პრიბლევა იმაშია, რომ რუსეთში არ ცდილობენ იმის განჭვრეტას, თუ რა მოხდება მომავალში. მათ არ ესმით მოვლენების განვითარების ლოგიკა. ჯერჯერობით კი, პუტინის ისტვის ყველაფერი კარგად მიდის — მისმა რეიტინგმა 83%-ს მიაღწია. ეს რეკორდული მაჩვენებელია.

— რამდენად ადეკვატურია დასავლე-
თის რეაქცია?

— დასავლეური საზოგადოება საკმაოდ
რაციონალური და პრაგმატულია. შეიძლე-
ბა ითქვას, ისინი არ ელოდნენ რუსეთისგან
მსგავს ქმედებებს, რადგან ეს ქმედება ყო-
ველგვარ ლოგიკურ ახსნას ცდება. ამან,
გარკვეულწილად, დაბნეულობა გამოიწვია.
ისინი ამბობენ, რომ ამ პირობებში, როდესაც
ბირთვულ სახელმწიფოსთან უხდებათ და-
პირისპირება, არ არიან მზად იმისთვის,
რომ საქართველოსა და უკრაინის გამო მე-
სამე მსოფლიო ომი დაიწყონ და ბირთვული
დარტყმის ქვეშ აღმოჩნდნენ. ამაში არის
გარკვეული ლოგიკა. ჩვენ რომ ევროპელე-
ბის ადგილზე ვიყოთ, იგივეს გავაკეთებდით.
ეს არის რეალობა, რომლს ალირება ცოტა
გვიჭირს. აღმოჩნდა, რომ ჩვენი მოლოდი-
ნი და ნარმოდებული დასახველითის შესახებ
ცოტა გაზიარდებულია. საქმე საქმეზე რომ
მიტება, დასავლეურმა საზოგადოებამ აჩვენა,
რომ მას სურს უკრაინასთან და საქართვე-
ლოსთან თანამშრომლობა და მიესალმებიან
მათ ევროსტრუქტურები განევრიანებას,
მაგრამ ამისთვის ისინი არ ჩაირთვებიან რუ-
სეთთან კონფლიქტში. ამ ეტაპზე, ისინი მზად
არიან, დაიცვან ევროპის ქვეყნები, რომელ-
ბიც უსაფრთხოების ქოლგის ქვეშ არიან, მა-
გრამ არ არიან მზად იმისთვის, რომ დაცვას
ქვეყნები, რომლებიც არ არიან „ნატოს“
ნებრები. ამ ეტაპზე, მაქსიმალური, რასაც
დასავლეთი უკრაინისთვის გააკეთებს, არის
ის, რომ საომარი მოქმედებების შემთხვევაში
მას ეკონომიკურად დაეხმარება, ან იარაღის

სამოქმედო გეგმის მიცემამ, შესაძლოა, რუსეთის აგრესიული ქმედებები გააძლიეროს და ჩვენ აღმოვჩნდეთ ისეთ სიტუაციაში, როგორშიც აღმოვჩნდით ბუქარესტის სამიტის დროს... ასე რომ, საქართველოს მართებს სტრატეგიული მოთმინება. ეს არ ნძნავს იმას, რომ მან უნდა დათმოს თავისი პრინციპები, მაგრამ, საჭიროა, რომ მეტი სიფრთხილე გამოიჩინოს: არ გააკეთოს რადიკალური განცხადებები და ა.შ. საქართველომ უნდა გააგრძელოს ევროატლანტიკური სტრუქტურებისკენ სწრაფა, მაგრამ შეძლება ცოტა ტემპი დააგდოს, რათა არ მოახდინოს რუსეთის პროვოცირება.

არსებობს მოკლენების განვითარების სამი ვარიანტი: ა) რუსეთი და დასავლეთი მიაღწევენ თანხმობას იმის შესახებ, რომ ნატო არ გაფართოვდება აღმოსავლეთთი. ეს იქნება ძალიან ცუდი ვარიანტი, რადგანაც საქართველო და უკრაინა ავტომატურად მოხვდება რუსეთის გავლენის სივრცეში; ბ) დასავლეთი შეცდება, გარკვეულწილად, სამაგიერო გადაუხადოს რუსეთს უკრაინის გამო და საქართველოსთან გააღრმავებს ურთიერთობას და თანამშრომლობას; გ) თუკი რუსეთი წააგებს ბრძოლას დასავლეთთან, მშინ საქართველოც და უკრაინაც ნატოში განევრიანდებიან. მაგრამ ეს მოკლევადიან პერსპექტივიაში არაა მოსალოდნელი. ამას სჭირდება ნლები და გამუდმებული ძალისხმევა და მონძომება ევროპელებისა და ამერიკელების მხრიდან. რუსეთს არ შეუძლია მათთან ეკონომიკურ ჭიდლის გაუძლოს, ამას ისინი ნელ-ნელა მიხვდებიან, როდესაც სანქციების პირველ შედეგებს ნახავენ. პუტინის უახლოესა გარემოცვის წევრებმა, რომლებსაც ანგარიშები გაუყინეს, უკვი იგრძნება ეს. ეს იყო ერთგვარი გამაფრთხოლებელი სიგნალი, რომ თუ პროცესები გაგრძელდება, იგივე მოელით სხვა მილიარდერებსაც, რაც საბოლოოდ ისევ რუსეთის ეკონომიკისთვის იქნება ცუდი. როდესაც გამალებულ შეიარაღებას ეწევი, უზარმაზარი ფინანსებია საჭირო. თავის დროზე, ეს გახდა საბჭოეთის დაცემის მიზეზი: მან ვერ გაუძლო იმ ეკონომიკურ გამოწვევებს, რაც გამალებულ შეიარაღებას ახლდა თან, რამაც გორბაჩივი აიძულა, რომ სერიოზულ დათმობებზე ნასულიყო.

მოამზარა ირაკლი მოდებაძე

ခေမာဒါန ဒေဝါဒမြို့မာ

ეცგი საჯარი

გ აგა გვენეტაძე თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მესამე კურსის სტუდენტია, ფსქოლოგიის მიმართულებაზე სწავლობს და ინტერესების საკმარის ფართო სფერო აქვს. გარე აქტიური, ნარმატული სტუდენტია. ბევრი მეგობარი ჰყავს. იტაცებს ფოტოგრაფია, პროზა, პოეზია. მისთვის მთავარი ღირებულება - ადამიანებთან ურთიერთობა. მეგობრები მას დადგებით ემოციებთან, მხიარულებასა და სილალესთან აკავშირებენ. როგორ გინდა მარტივად დაახასიათო და შექმნა პორტრეტი ადამიანისა, რომელიც ერთდროულად ჰგავს კრისტოფერ რობინს, პატარა უფლისწულსა და პოზიტივს ასხავას.

გაგა დღეცია-სემინარების გარდა, ბევრ ტრენინგსა თუ პროექტში მონაწილეობს. იგი პრეზიდენტის სტიპენდიატია, თვითონ ამ-ბობს, ერთი ჩვეულებრივი ბიჭი ვარო, მაგრამ ნარმატებული პროექტების სტატისტიკური მონაცემები, მისი ასაკისთვის სულ სხვას გვეუბნება.

2012 წელს მან თანამოაზრებშიან ერთ-ად მონაწილეობა მიიღო თსუ-ში მიმდინარე თვითმმართველობის არჩევნებში და ჩა-მოაყალიბა „ნარინჯისფერი კლიპი“, რო-

ყურადღებით გისეანთ

ეგიდით, მოსწავლებისთვის თბილისში, გორსა და ქუთაისში ატარებს ლექციებს.
გაგა უურნალისტური საქმიანობითაა დაანგარიშებული. უყავრს საკუთარი გამოცდილების სხვისთვის გაზიარება. მისვალი ძალაუან მნიშვნელოვანია პოლიტიკური მომსახურებისათვის.

სამომავლო გეგმებზე ცოტას საუბრობს, ნერს, ხატავს, ფოტოებს იღებს, ყოველ დღი რაღაც ისეთს აკეთებს, ახალს და საინტერესოს — სულ ძიგბაშია. სადაც გაგაა, იქ ღიმილია, სითბოა, პოზიტივია...

უცხო ფერის თმები აქვს. როცა ბედნიერია, თვალის კუთხეში კანი უცნაურად ეკვცება. ძალიან გემრიელ პიცას აცხობს. უყვარს ოეატრი, კინო, კითხვა, სიახლეების აღმოჩენა, მოსწონეს ყველაფერი დახვეწილი და ორიგინალური ან, უფრო სწორად, ყველაფერი, რაც მოსწონეს, დახვეწილი და ორიგინალურია.

ବାଲ୍ମୀକିରୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାନୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହାର ପରିପାଳନା କରିବାକୁ ପରିଚାରିତ କରିଛନ୍ତି।

— იცნობდეთ შესანიშნავ უნივერსიტეტელს
— გაგა გვინწყადის...

କାରତ୍ତବୀଳୁ „ବରାଶେଖରୀଳୁ“

৭ উস্তাদ গুরতী নেলি গাওয়িদা মাৰ শেষমণ্ডে, রাত্ৰি হৈমি লেগুজি পুৰোনুলো ঝোপুতোৱে মোসাৰ্ম-
তৰে গুৰতী সাৰিবাৰুলো শেক্ষণুকোইন্দৰা মোগোলৈ. সাৰজনাৰ্গুজেটোফাঁ মেঝেৰচৰে, রোধ মনৰ-
কেলিগৈ উনিজৰুস্বিলৈগৈ তাৰানৰমা ঘূৰে— হৈমি বৃত্তত্বাবি গাঁওলুণিৰ সাৰ্বনাগুলো স্বেগেস-
তৰি দায়ৱনোবাস্বৰ্দিনাত গুৱাখৰ্মু মুৰৰুলুস আৰুগুৰামুৰ ফুৰগুলুৰ্মো. পুজোৱা সাক্ষৰণ পৰমপু-
জুৰোৱে গাঁওলোৰ শেষমণ্ডে কি সেক্ষত্বমৰ্ভেৰশি সাৰ্বনাগুলোৰ ধৰণ হৈতোৱে রেস্বুলোকাৰি গাঁওলুৰে.

მარტინ საჭარიძე

ჩემი ერასმუსი (ასე აღვნიშნავთ უკვე ყოფილი ერასმუსელები უცხოეთში გატარებულ 5 თვეებს) შემოდგომის სემესტრში ჩემ-ხეთის სიდიდით მეორე ქალაქში — ბრნოში სწავლას გულისხმობდა. მიმღები უნივერსიტეტი კი ჩემ შემთხვევაში მასარიკის უნივერსიტეტი გახლდათ.

ბრნოში სასწავლო სემესტრის დაწყებამდე ერთი კვირით ადრე ჩავფრინდი, რათა საორიენტაციო კვირას დაესწრებოდი. საორიენტაციო კვირა სპეციალურად გაცვლითი პროგრამების მონაცილე სტუდენტებისათვის იმართება, რომლის ფარგლებშიც მათ აცნობენ უნივერსიტეტის სტრუქტურას, ქალაქს, ადგილობრივ კულტურას და თან საკაზაზო-ბერ ერთგვირობას. ინტენსუურ კურსს ჩეხურ ენაში, იძენს, ქუჩიში გზის გასაგნებად რომელ გამოგადება ადამიანს. უნდა აღვიშიძო, რომ ჩეხებს საკუთარი ქვეყნისა და კულტურის კარგად ნარმოჩენა ნამდვილად ეხერხებათ და ამას სტუდენტური კულტის წევრი ადგილობრივი ჩეხი სტუდენტებიც დიდი მონძომებით აკეთებენ. მთელი სემესტრის მანძილზე მათ მიერ მოწყობილი აქტივობების მეშვეობით უცხოელ სტუდენტებს ისე უყვარდებათ ქალაქი და გარემო, რომ სემესტრის დასასრულს თვალზე ცრემლმომდგარ კავკასიელ და აზიელ ბიჭებსაც კი ნახავთ (სულ არაფერი რომ არ ვთქვათ გოგონებსა და მათ უნარზე — თავისუფლად გამოხატონ ემოციები).

შუაგულ ევროპაში რომ სტუდენტური ცხოვრება იმაზე უფრო აქტიური იქნებოდა, ვიდრე ეს საქართველოშია, ეს ნასვლამდეც ვიცოდი. მოლოდნებაც გაამართლა. ქალაქი ბრნო სტუდენტური სამოთხეა, მეტიც, ვფიქრობდი, რომ ესაა ქალაქი შექმნილი სე-ციალურად სტუდენტებისთვის (რეალურად კი ქალაქი ნამდვილად ძველია და საუკუნეების ისტორია აქვს).

არსებობს უამრავი ბლოგი თუ ფორუმი,
სადაც სტუდენტები ერთმანეთს თავიანთი

ერასმუსის შესახებ გამოცდილებას უზიანებენ, ამდენად ჩემი წერილის ძირითადი ფოკუსი საუნივერსიტეტო გამოცდილებაზე იქნება.

ნეკანტის „ლექტორის მიერ დაწესებული დავალებებიდან რომელიმე ერთს მაინც გამოვტოვებდი, კურსი ჩამივარდებოდა. თსუ-ში ხომ სტუდენტებს შეგვიძლია გამოვტოვოთ ერთი დავალება, დავწეროთ მეორე და ჯამში მოვაგროვოთ იმდენი, რომ კრედიტი მაინც მივიღოთ.

განსხვავებული იყო შეფასების კრიტერიუმებიც. მასშოვს ჩემი გაოცება, როცა აღმოვაჩინე, რომ სემესტრის მანძილზე ერთ შუალედურ წერას 30 ქულა ეთმობოდა, ხოლო დარჩენილი 70 ქულა მხოლოდ ფინალურ გამოცდაზე მოდიოდა. მსგავსი კურსები, ჩემულებრივ, მხოლოდ სალექციო სახის იყო და აქტიურ სასემინარო მუშაობას არ გულისხმობდა. თუმცა, იყო კურსებიც, რომელიც საშუალებას გვაძლევდა გყოფილიყავით ჩართულები პროცესში და ლექცია ინტერაქციული გაგვეხადა. სიამაყით მასხენდება ერთ-ერთი კურსის ფარგლებში მოწყობილი „უნივერსიტეტი“ სიმულაცია, სადაც ქართველმა სტუდენტებმა საქართველო ზარვადგინეთ და დამაჯერებლად დავიცავით საკუთარი ქვეყნის პოზიციები უცხოელი სტუდენტების წინაშე.

ს სემესტრის დასასრულს სტუდენტებს
სასიხარულო რამ გვამცნეს. გვითხრეს, რომ
ფინალური გამოცდის თარიღის შერჩევა
თავად შეგვეძლო. სტუდენტების ნაწილშა
გამოცდები საახალწლო არდადეგებამდე
ჩააპარეს, ნაწილმა კი იანვრის პირველ ნახე-
ვარში გადავანაწილეთ ისე, რომ მომდევნო
ერთი თვე მხოლოდ გართობისთვისა და მოგ-
ზაურობისთვის დავიტოვეთ. აუცილებლად
უნდა აღვინოშნო, რომ ლექტორები ნაშრომებ-
შის შეფასებისას ნამდვილად ლითალურები
აღმოჩნდნენ და გულასყურით გვისმენდნენ
და აფასებდნენ ჩვენს საკუთარ აზრს, მოსაზ-
რებას სასწავლო თემების ირგვლივ.

ჩეხეთში გატარებული 5 თვე ჩემთვის
უდიდესი გამოცდილების მომტანი იყო,
როგორც აკადემიურ, ისე პირველულ დო-
ნეზე. საქართველოში დაბრუნებულს თავი
ერასმუსის ელჩი მგონია, რომელიც ყველას
მოუწოდებს, გააკეთონ განაცხადი გაცვლით
პროგრამაზე და აჩუქონ საკუთარ თავს ბედ-
ნიერი სემესტრი. უმთავრესი, რასაც სამშობ-
ლოში დაბრუნებულები გაიაზრებთ, ეს იქნე-
ბა ოქვენი გაზრდილი მოტივაცია, ისწავლოთ
უკეთეს გარემოში და მიიღოთ რაც შეიძლება
მეტი სტუდენტობის წლებში.

ခေါ်စာမျက်နှာ

CPUGGAL

მოკლედ, ყველაფერი ასე დაიწყო:

„იდეა დაიბადა სრულიად სპონტანურად, როდესაც ვფიქრობდი ჩემი წიგნის ეფექტურ და ხელმისაწვდომ გზებზე. ცხადია, არ ველო-დი თუ ამხელა გამოხმაურება მოჰყვებოდა. შედეგმა ყოველგვარ მოლოდინს გადაჭრას. იდეა თავის თავში იტევდა ფართო მასშტა-ბებს, თუმცა, გავიმეორებ, მსგავს შედეგს არ ველოდი“, — აი, ასე გახდა ახალგაზრდა მწერალი, ჯაბა ზარქუა, სულინჩამდგრძლი იმ იდეისა, რომელმაც ორ დღეში მოელი ქალაქი მოიცვა, საზღვრებსაც გასცდა და სხვა ქა-ლაქებიც დავიკრუსა. „მოხეტიალე წიგნების“ სახელით ცნობილი თამაშის წესები ძალიან მარტივია, წიგნზე ტოკებ შემდეგი შინაარსის წარჩერას: „გამარჯვობა. მე მოხეტიალე წი-გნი ვარ. დამიმგზავრე და ერთად მოვიაროთ მსოფლიო ლიტერატურა. წაკითხვის შემდეგ კი ისევ სახეტიალოდ გამიშვი, თარიღი და ადგილი დამანერე, რომ არ დაკიკარგო“. ამის შემდეგ წიგნს ტოკებ ხალხმრავალ ადგილას და ნებისმიერ გამვლელს ჩუქნი პირველი წა-კითხვის სიამოვნებას.

„მოხეტიალე წიგნებით“ მთელი ქალაქი
„დავირუსდა“. სადარბაზოებში, სამარშრუტო
ტაქსიებში, სასწავლობლებში, სკოლებსა თუ

ბალებში ყველგან გამორჩდნენ ქალაქის ახალი „ბინადრები“ და ახალი პატრონების ძიებაში ყველაფერი მოიარეს. ქუჩაში ხშირად შეცვალდებით გაოცემულ და ბედნიერ ადამიანებს რომლებიც ახალ მეგობართან ერთად ბრუნებული იყვნენ.

სამ ტერიტორია, — აცავდება ჯერა თავისუფალის 45 000 მომხმარებელი კუველადიურად აცარიელებს საკუთარ ბიძლიოთევეკას და იმედულებს ნიგნის სხვისოთვის, ან თავად ხდება სხვისოთვის გაცემული წიგნის მფლობელი, ოღონდ დროულ ბით. ეს კუველადიურად ხდება არა მხოლოდ თბილისში, არამედ ბათუმში, რუსთავში ფოთში, ზუგდიდში, თელავში და თითქმის მთელ საქართველოში. პროექტმა, რომელიც

ՀԱՅՈՍՏԱՆԻ
ՀՈԱԵՒՆ

თამაშის იდეამ და აზარტმა შეძლო ინტერესის გაღვიყება. როგორც მკითხველები ამბობენ: შეიძლება სულ არ გინდოდეს და არ გქონდეს გაგებული იმ წიგნის შესახებ, რაც ქუჩაში შეგხვდა, მაგრამ აუცილებლად დაინტერესდება, რადგან იქ არ დევს მარტო წიგნი. შენ გავდება ისტორია ერთი ადამიანისა, რომელსაც წიგნი ინახავს. თამაში მონაცილეება მიზნევენ, რომ პროექტი არა მხოლოდ მკითხველების გავრცელებას უწყობს ხელს, ამასთანავე ადამიანებს აკავშირებს და კონტაქტებს ქნის, ამაზე კი მეტყველებს სოციალურ ქსელში გამოჩენილი პოსტები — „წიგნი ვიძოვე პატრონი შემეხმაინოს“. ყველაზე სასიამოვნო პატარა მკითხველების გამოჩენაა, რომლებიც თამამად უშვებენ სახეტალოდ მათ საყვარელ ლიტერატურას. ალსანიშვნაია ის ფაქტიც, რომ ჰიპერაქტიური მოთამაშებიც გამოჩენენ, რომლებიც არა ერთ ან ორს, არამედ ძალიან ბევრ წიგნს იმეტებენ სხვისოთვის. გვერდზე რეკორდს მენიც კი დასახელდა გაცემული წიგნების რაოდნენბით, რომელიც ოქვენი მოხა მორჩილი გახლდით, საბედნიეროდ, ამან ჯან-სალი კონკურენცია გამოიწვა და გამოჩენენ ისეთებიც, ვინო ერთბაშად ოთხ და ხუთ წიგნს უშვებს სახეტალოდ, გაცემი ამისა გამოჩენდნენ ისეთი წევრებიც, რომლებიც ყველასოთვის გასაკვირ ნაბიჯებს დგამენ. დღეს ერთ-ერთ მომხმარებელმა ქინდლი გაუშვა სახეტია-ლოდ, რითაც ძალიან დიდი ენთუზიაზმი გააღვივა სხვებში. თუმცა მედალს ორი მხარე აქვს და ნეგატივმაც არ დააგვიანა — ბუკინისტებმა ხელში ჩაიგეს მოხეტიალე წიგნები და მათი გაყიდვა დაიწყეს. ირგანიზატორები აფრთხილებენ მომხარებელს, თავი აარიდონ ასეთი პროთოურაის შეძირას.

ამინდურებოს იეკიება.
აი, ასე შეცვლი სახეტყიალოდ გამოსულმა
ერთმა წიგნმა ქართული რეალიძის შეცვლა
და გაუმჯობესება. და დღეს თბილისის ფარ-
თო ქუჩებში ჯაპა ზარუეას წიგნთან ერთად
სკორნობს სტენდალი, ორუელი, ლონდონი,
ულდი და ჩვენი ჭილაძე, მორჩილაძე, ჭავ-
ჭავაძე, ტურამვილი, ჯანიკაშვილი და ბევრი
სხვა. დაე, იარონ, იარონ!

**ჩანართ „სტუდ-ეტიკის“
რედაქტორი გეგი საჯაია**

ცლობით პრამლა პროფესიონალისთვის

უნივერსიტეტში არ დაბადებულა, მაგრამ პირველი მეცნიერული „ნათლობაც“ უქმილო. იმს შემდეგ, აზრითა და გონიერი სხვაგან არც წასულა, თუმცა უნივერსიტეტიდან, უსამართლოდ მიჩნეული კანონის საფუძველზე, ასაკის გამო სხვებთან ერთად დაითხოვოდ. უნივერსიტეტის გარეშე 5 წელი აქტურად იმუშავა — მრავალი სახელმძღვანელო მოამზადა და გამოსცა, მაგრამ გული სულ აქეთ მოუხედავა... სულ ცოტა ხნის წინ მმოძლიურ უნივერსიტეტის მოწვეულობრივი სტატუსით დაუბრუნდა, რისიც დიდი მადლობელია. როგორც თვითონ მმოძლიურ, გასაკუთხებელი კიდევ ბევრი აქცს და შეუძლია კიდევ.

თავარ დადიანი

ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიის ერთ-ერთი დამუშავებელი გიორგი შებაძე ამ მცნიერთა რიცხვს ეკუთვნის, ვინც ცხოვრიბის ნახევარზე მეტი უნივერსიტეტში გაატარა, რომელიც 150-ზე მეტი სამცნიერო ნაშრომის, 20-ზე მეტი სახელმძღვანელოსა და დამხმარე სახელმძღვანელოს აეტორია. სწორედ მის სახელთან არის დაკავშირებული უნივერსიტეტში ისეთი ახალი საგნების სწავლებისთვის საფუძვლის ჩაყრა, როგორიცაა მარკეტინგი, მენეჯმენტი, ბიზნესის საფუძვლები,

ბიზნესის ფინანსონგია. იგი, დღეს, მოწვეული პედაგოგის სტატუსით, უნივერსიტეტის კედლებს დაუპრუნდა და ოცნებობს პროფესიონის სტატუსს მოპოვებაზეც.

გიორგი შუბლაძე, პროფესორი:

— უნივერსიტეტში 1952 წლიდან მოვადი და დღემდევ ვორლანებო. 80 წლის ვეზდები და მეამყება, რომ უნივერსიტეტის პატრონი ვარ, მიხარია, რომ უნივერსიტეტს დღეს რექტორად ჰყავს აკადემიკოსი, პროფესორი ვლადიმერ პაპავა და რომ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის დევანი ეკინომიკის მეცნიერებათა დაუქტორი, პროფესორი თეო-მურაზ ბერიძე. იმდენ მაქვს, რომ უნივერსიტეტი, საქართველოში, ყველაზე მაღალი დონის უმაღლესი სასწავლებელი გახდება, ისეთი, როგორიც ადრე იყო — უმაღლესია განათლებისა და მეცნიერების სამდვილი ცენტრი.

რამდენიმე წლის წინ, თბილისის ეკონომიკურ ურთიერთობათა სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან ასაკის გამო გამოიშვეს — 65 წლის პროფესორი არ გაჭირდება. როცა შემსრულდა 75 წელი, განცხადებით მივმართო ამავე უნივერსიტეტში გაატარა, რომელიც 150-ზე მეტი სამცნიერო ნაშრომის, 20-ზე მეტი სახელმძღვანელოსა და დამხმარე სახელმძღვანელოს აეტორია. სწორედ მის სახელთან არის დაკავშირებული უნივერსიტეტში ისეთი ახალი საგნების სწავლებისთვის საფუძვლის ჩაყრა, როგორიცაა მარკეტინგი, მენეჯმენტი, ბიზნესის საფუძვლები, იმიური აქცენტი, რაც არ დაკავშირდება, მისი მიზანი თაობაზე, რაც არ დაკავშირდება მინიჭების თაობაზე, რაც არ დაკავშირდება მივმართო ამავე უნივერსიტეტში გამოცხადებულ კონკურსში. მოვაიანებით, კანონიდან ასაკორივი ზღვარა ამოილეს და 2009 წლის სექტემბერში მონანილება მივიღე თსუში გამოცხადებულ კონკურსში. 2012 წელსაც ვმონანილებიდან კონკურსში, მაგრამ ორივე კონკურსში აქცენტი არ მიღებაზე უარი მითხრეს, სათობრივი დატვირთვაც არ მომცეს, და ეს მაშინ, ანალიტიკურად მივიცა სასახლაციო და უზენაშინების საფუძვლის საფუძვლების განვითარების და მიზანი მისამართლოც.

როცა ლექციებს 3 მიმართულებით ვკითხულობდი. პირველად საქართველოში, მენეჯმენტისა და მარკეტინგის კურსში ლექციების წაეთხვება უნივერსიტეტში მე დავიწყე, სასამართლო პროგრამაც შევადგინე, სახელმძღვანელობიც გამოვეცი.

მოუხდავად ყველაფრისა, დღეს ისევ მშობლიურ უნივერსიტეტში ვარ. მაღლობელი ვარ, რომ უნივერსიტეტმა ჩემი შრომა ჯეროვნად დააფასა. 65 წლის ასაკში ლირსების ორდენით დამაჯილდოვეს, 70 წლისას გადმომეცა უნივერსიტეტის უმაღლესი ჯილდო — იგანე ჯავახიშვილის მედალი. ვარ უნივერსიტეტის ვეტერანთა საზოგადოების წევრი. ასევე ვიყავი უნივერსიტეტის დიდი საბჭოსა და პროფესორთა საბჭოს წევრი. დიდხანს ვოცნებიბიც მშობლიურ უნივერსიტეტში დაბრუნებაზე, ახლა აქ მოწვეული პედაგოგის სტატუსით ვარ მარკეტინგი კათედრაზე. მადლობას ვუხდი თსუ-ის რექტორს, ბატონ ლადონ პაპავას, რომ საშუალება მომცა დაგრძნებობიდი ჩემს უნივერსიტეტს. სამწუხაროდ, ბევრი მეცნიერი მსგავს უსამართლოს დასაკავებლად გამოცხადებულ კონკურსში. მოვაიანებით, კანონიდან ასაკორივი ზღვარა ამოილეს და 2009 წლის სექტემბერში მონანილება მივიღე თსუში გამოცხადებულ კონკურსში. მართალია, ცოტა ხანში 80წელი მისრულებება, მაგრამ ისე მხნედ ვგრძნობ თავს, რომ სრული დატვირთვით შემიძლია მუშაობა. მინდა, უნივერსიტეტის საქმიანობაში აქციურად ჩავერთოთ და სიცოცხლე ისევე ლირსეულად დავასრულო, როგორც აქამდე მიცხოვით.

კონფერენცია ექტურულ თავმაზე

როგორი პანი სფირდება ეურდულ სამყაროსთან პრამლას?

ნათო მიმოდისა

ულისუფლების ცვლილების შემდეგ, საქართველოს სამართლებრივი სისხლის სამართლის კოდექსის 223-ე პრიმა მუხლის გაუქმება-ცვლილების საკითხზე აქტიური დისეუსიბი დაინიჭო. აღნიშნული მუხლი კურდული სამყაროს წევრობასა და კანონიერ კურდობას ბრალდებულთა დასჯას ითვალისწინება. პრობლემა ამ დანაშაულის კვალილივაციის განსაზღვრისას წარმოიქმნა. სისხლის სამართლის კოდექსის 223-ე პრიმა მუხლში არ არის დაზუსტებული — კონტრეტულად რა იგულისხმება კურდული სამყაროს წევრობასა და კანონიერ კურდობაში. კურდული სამყაროს წესების სპეციფიკიდან გამომდინარე, ვითარებას ართულებს 223-ე პრიმა მუხლით ბრალდებულთა საქმეში მტკიცებულების მოპოვების საკითხიც, რაც პროკურატურისთვის მნიშვნელოვან ბრიტივის ქმნის. საქართველოს სამყაროს წევრობის არის ხარვეზები, რაც პრაქტიკიში სიძლიერებს ქმნის. პროკურატურას უჭირს ასეთ შემთხვევებში დანაშაულის სწორი კვალიფიციის განსაზღვრა“, — აღნიშნავს თსუ-ის ემერიტუსი, იურიდიული ფაკულტეტის კრიმინალისტიკისა და კრიმინოლოგიის სამეცნიერო-კულევითი ინსტიტუტის დირექტორი.

კურდული სამყაროს წევრობისა და კანონიერ კურდობის დანაშაულის კვალიფიციის კრიმინოლოგური პრიმიტულების შესახებ თსუ-ის კრიმინოლოგიის ინსტიტუტმა და მთავარმა პროკურატურამ ერთობლივი განვითარება მოაწყებელი. კონფერენციას სასამართლო კოდექსის წევრობის ამავე უნივერსიტეტში გამოიცირდება, მაგრამ იმის მიზანი თაობაზე, რაც პრაქტიკიში არ არის ხარვეზები, რაც პროკურატურაში არის ხარვეზების გამოცხადებული და ცვლილების შემდეგ პრაქტიკაში არსებული პრობლემები, ისინი სამართლის სამართლის კოდექსის 223-ე პრიმა მუხლის დახვენის კრიმინოლოგიური მიზანში, მიმდევ დანაშაულის და რეკორდის საკითხები. შეხედრაზე იმსჯელეს, რამდენად არის შესაძლებელი როგანიზებულ დანაშაულს, ასევე, ზოგადდ, კურდული სამყაროს წრომობრივი პრობლემები, და პრევენციის საკითხები. შეხედრაზე იმსჯელეს, რამდენად არის შესაძლებელი როგანიზებულ დანაშაულს, რეველებრივ დანაშაულსა და კურდული სამყაროს წევრობის დანაშაულს მტკიცებულების განვითარებაზე. ბავშვის მარკეტინგის მიზანი არ არის სამართლებული და კანონიერი კურდული სამყაროსთან ბრძოლა. თუმცა იურიდიული სამყაროსთან თანხმდება, რომ ამ კანონშიც არსებობს სარვეზები და მისი დანაშენება აუცილებელია.

„საუბარი იყო — ხომ არ არის საჭირო ამოვილით სისხლის სამართლის კოდექსიდან კურდული სამყაროს შესახებ მუხლი, რაც ასალურული არანიშნავი კანონი თვითონ დარღვეული და რეკორდის შესახებ“, რომლის ერთ-ერთი მთავარი მიზანი კერძო, საზოგადოებრივი და სახელმწიფო ინტერესების დასაცავად კურდულ სამყაროსთან ბრძოლა. თუმცა იურიდიული სამყაროსთან თანხმდება, რომ ამ კანონშიც არსებობს სარვეზები და მისი დანაშენება აუცილებელია.

„საუბარი იყო — ხომ არ არის საჭირო ამოვილით სისხლის სამართლის კოდექსის 223-ე პრიმა მუხლის დახვენის დანაშაულის შესახებ მუხლის შესახების აუცილებლობის, სამყაროს წრომობრივი პრობლემების შესახებ მიზანში მოიშობენ. იყო გარკვეული აზრით სსხვადასხვაობა სისხლის სამართლის კოდექსის 223-ე პრიმა მუხლის და კანონიერ კურდული სამყაროს წევრობისა და კანონიერი კურდულის კვალიფიციის თემაზე ჩატარება?“

„ლონისძიება საკმაოდ მნიშვნელოვანი იყო. ვიმსჯელეთ — თუ რა ზიანის მომტანი შემთხვევაში დანაშაული კურდულის დანაშაულის დარღვეული დანაშაულის შემთხვევაში კანონიერი კურდული და როგორი კურდული სამყაროს წევრობის შემთხვევაში და როგორი კურდული და როგორი კურდული სამყაროს წევრობის და კურდული სამყაროს წევ

მემარცხენი ფლაგი — ფაბიანელების მიზნები და ინიციატივები

„**3** აბიანური საზოგადოება ბრიტანეთის უძველესი პოლიტიკურ-ინტელექტუ-
ალური დანესხებულება (think tank). 1884 წელს, დაარსებოდანვე, იგი დაგას
მემარცხენე იდეებისა და პოლიტიკური პროცესების ფრონტის წინა ხაზზე.
სახელმიწოდება ნარმოდგება რომაელი გენერლის ქვინტუს ფაბრიუსის სახელიდან, რომელიც
ცხონილი იყო თავისი სამხედრო სტრატეგით: იგი არასოდეს უტევდა კართაგენელებს,
კიდევ შესაფრისი მომენტი არ დადგებოდა“. — ბრიტანელი და ძლია უკავ ქრონიკული ფა-
ნარენების შესახებ ამომწურავ ინიციორადაციას ფაბრიელთა საზოგადოების ეკბ-კვერდზე
გაცემობით (<http://fabiansocialists.wordpress.com>). აქვე ნაიკითხავთ საზოგადოების მანიფესტს,
რომელიც სულაც არ ჰავას ჩატარდი მომრავლებულ, იმპორტირებულ და უცხო პოლიტიკური
იდეოლოგიების შექანიკურ კალკს. ეს მანიფესტი საქართველოში სადაცისოდ დაგროვილ
უამრავ სოციალურ, პოლიტიკურ და ეკონომიკურ პრობლემაზე საკმაოდ ზუსტი, ქმედითი
და გააზრდებული პასუხის მცდელობაა.

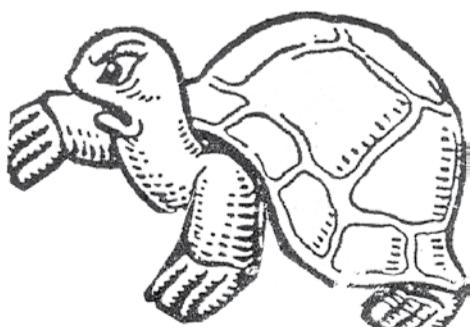
საზოგადოების დამცუსტებლები სტუდენტები არიან, რომლებსაც, მათი აქტიურობიდან გამომდინარე, კარგად იცნობენ საუნივერსიტეტო სივრცეში და საზოგადოებაში.

ფაბიანელების მიზნების, პოლიტიკური პლატფორმისა და უახლოესი გეგმების შესახებ
მანიფესტის ავტორს, თსუ-ის სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის
სტუდენტს ლევან ლორთეიზანიძეს ვესაუბრეთ.

— რა მიზნებს ისახავს ფაბიანური საზოგადოება, რომელიც თქვენ დააფუძნეთ?

— ფარიანური საზოგადოების მანიფესტი ზე მუშაობა ჯერ კიდევ ზაფხულში დავიწყეთ. დავწერე მანიფესტი, რომელიც რამდენიმე წელს მეგობართან ერთად განვიხილა. ნოემბრი მანიფესტს ხელი მოვაწერეთ და გამოკვეყნეთ, შესაბამისად, 2013 წლის ნოემბრიდან ფაბიანური საზოგადოება დაფუძნდა. ეს არის არაიერარქიული, არარეგისტრირებული და არაფორმალური საინიციატივო ჯგუფი და ამ საინიციატივო ჯგუფს აერთიანებს ის ღირებულებები, რომლებიც მანიფესტისა ჩამოთვლილი ეს, ძირითადად, მემრკეცენტრი ღირებულებებია, როგორიცაა სოციალური სამართლიანობა, სოციალური საპაზრო ეკონომიკა, გენდერული დემოკრატია, ეკოლოგიური პასუხისმგებლობა, მონაბილეობითი დემოკრატია, დემოკრატია პირდაპირი დემოკრატიის ელემენტებით და ა.შ.

— ფაბიანური საზოგადოების ჩამოყალიბების წინ უკავშირდება.

ვაგიანელთა
საზოგადოების
სიმარტივა
კუ, რომელიც
თარმოადგენს
ვაგიანური
საზოგადოების
მიზნის —
სოციალიზაცის
თანდათანობით
ექსპანსიას.

კულტურულ მემკვიდრეობას. ყველაფერი
დაყვანილია ფულზე და კაპიტალზე. ჩვენ კი
გვიძღვით, რომ სახელმწიფო და საზოგადოება
უფრო მეტად ადამიანებზე, მათ კავშირებზე
იყოს ორიენტირებული.

ଲୋ ଲୋଳ ତୀରଙ୍ଗେଣ ମାଳୀସେ, ଶାଫାତ୍ ଗ୍ରନ୍ଥବ୍ୟାପକ,
ରନ୍ଧା ଅବ୍ସାନିତିରେ ତାମଦା ମ୍ବରନ୍ତି
ଦୀର୍ଘରେ ଲୋହାଲୁହାରେ ଶାଜିତବ୍ୟାପିକ ମିମରତ.
କମ୍ବିକ୍ରେଚ୍‌ଯୁଦ୍ଧାର, ରା ଏହି ମନ୍ଦିରନ୍ତି ଏବଂ ରିଲେ
ତାମଦାରଙ୍କି ଆମାରିଲେଖିବାର?

— ბევრი ა დას არ მოგვიცნას! არ მოგვ-
წონს ის, რომ საქართველოში კერძო სა-
კუთრება თავმოყრილია ადამიანთა უძ-
ცირესი ჯგუფის ხელში და მოქალაქეთა
უდიდესი უმრავლესობა, ფაქტობრივად,
ეკონომიკური რესურსის გარეშე დარჩენი-
ლი. რესურსების ამგვარად გადანაწილება
გვაძლევს გარკვეულ უარყოფით შედეგებს:
ეკოლოგიის მძიმე მდგრმარეობას, კულ-
ტურული მემკვიდრეობის განადგურების
ტენდენციებს და, რაც მთავარია, როდესაც
ამგვარად არის გადანაწილებული ქონება,
მაშინ დემოკრატიასაც საფრთხე ექმნება,
რადგან ვისაც აქეს ფული, ვისაც აქეს დიდი
ნარმოება და დიდი შესაძლებლობა, ისინი

— ეს გარევეული იდეოლოგიის ნაყოფია, რომელსაც დღეს ბევრი მომხრე ჰყავს, განსაკუთრებით თქვენს წინა თაობაში,

რომლებიც, საკუთარი საბჭოთა ნარსული-დან გამომდინარე, ძარისადად, მემარჯვენე ლირებულებების მატარებლები არიან...
— ეს არის ლიბერტარიანული, უკიდურესი შემარჯვენე იდეოლოგიის შედეგი.

ჩევნ ხმირად გვადანაშაულებენ იმაში, რომ თითქოს არ გვიწდა — სიმდიდრე შეიქმნას, ეკონომიკამ იმუშაოს და კომუნიზმი გვიზნდა! არა, ბატონო! გვიზნდა, რომ საბაზრო ეკონომიკამ იმუშაოს, საბაზრო ეკონომიკა განვითარდეს, ინვესტორიც იყოს და ა.შ., მაგრამ ეს არ უნდა ხდებოდეს უკანტროლოდ, ქაოსურად. გარკვეული სამართლიანობა და იდეოლოგია რომ იყოს დაცული, ამგვარი ეკონომიკური ურთიერთობები უნდა დაარეგულიროს სახელმწიფო მოქალაქისა და მიმდინარე სახელმწიფო მოქალაქისა და

— რამდენად მგრძნობაიარეა ახალ-
გაზრდომა ამ მესიჯების მიმართ?
— ძალიან მგრძნობიარეა და თამამად და
სიამაყით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკტუური ნაწი-

ბულების მატარებელი. მართალია, ზოგი რადიკალია, ზოგი უფრო მარჯვნივ არის გადახრილი, მაგრამ მარც მემარცხინვა მიიღო კოლეგიაში და აწევ.

— ახლახან გამართულ
სტუდენტურ შეხვედრაზე
მსჯელობდით, რომ გსურთ,
1921 წლის კონსტიტუციის
13 თავის გარკვეული ნაწილი
კვლავ აღსდგეს კონსტიტუ-
ციაში. რას გულისხმობს ეს
ინიციატივა და რამდენად რეალურია, რომ
მოხერხდეს 1921 წლის ამ თავის აღდგენა
კონსტიტუციაში?

— ამ მხრივაც უამრავი კრიტიკა მივიღეთ.

თიციერდაგად ითია, რომ დღეს საკართველოს
მთავრობა თავისი რწმნების ინსტიტუტის მემარცხე-
ნე და ცილიობს იყოს მემარცხენე იდების
გამომხატველი, არ ნავა ამ საკონსტიტუციო
ინიციატივიზე. ჩვენ მანც გვინდა, რომ გან-
ვაცხადოთ ამის შესახებ და საზოგადოებაშ
იცოდეს, რომ აღარ არიან საქართველოში
მხოლოდ ნეოლიტერალები (როგორც ეს ნინა
თაობაში იყო), რომ არსებობს ალტერნა-
ტიული ხედება, ალტერნატიული დამოკიდე-
ბულებები, ალტერნატიული ინიციატივები
და დღეს თუ არა, ხვალ შევეცდებით, რომ ამ
ინიციატივების რეალურება მოხდება.

— გამოდის, რომ ლიბერალიზმსაც
უპიროსპიროვებით...

— თავიდან ბოლომდე უჟპირის პირდებით
იმ ხედვებს, რომელიც ამ ნეოლიტერალებს
აქვთ. ზოგადად, ლიბერალური ღირებულე-
ბების — ადამიანის უფლებების, არჩევნების
გამჭვირვალობის და ა.შ. საწინააღმდეგო
არაფერი გვაქვს, მაგრამ დღეს საქართველო-
ში არის ერთი დინება და ერთი — ლიბერალუ-
რი დისკურსი. სოციალ-დემოკრატიული
ხედვის მქონე ადამიანებიც კი ლიბერალური
პერსპექტივიდან მსჯელობენ. ჩვენ კი გვინ-
და, რომ შევქმნათ ხედვის კიდევ ერთი ალ-
ტერნატიული გზა და დამოკიდებულება.

მოამზარა ლელა კურდლელაშვილება

თბილისის ფაბიანური საზოგადოება TBILISI FABIAN SOCIETY

საბაზებო უნივერსიტეტი

„ଭାବ ପାଇସ ଭଲ୍ଲା“ କୁଟାଇଶଳ

କୁଳାଳୀପାତ୍ର

„ცოდნით და მეცნიერებით დაინტერესეთ
ბულმა ყველა მოსწავლემ უნდა იცოდეს, რომ
უნივერსიტეტის კარი მისთვის ღიაა. გარდა
ამ ლონისმებისა, დასავლეთ საქართველოში
უკვე დაფინანსეთ სკოლის პედაგოგიზმან შექ-
ვედრები. განსაკუთრებით დიდ ყურადღებას
უსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერე-
ბებს ვუთმობთ. ასევე, ვგეგმავთ ორკვირიანი
საზაფხულო სკოლის ჩატარებას მოსწავლეე-
ბისთვის. ახალგაზრდებს, რომლებსაც მა-
თებატიკის მიმართულებით კარგი მოსწრება
აქვთ, გაძლიერებულ სასწავლო პროგრამას

შევთავაზებით. ჩვენი მიზანია, აღვუნესხო
განსაკუთრებით ნიჭიერი ბავშვები და შეძლე
ბისდაგვარად, ხელი შევუწყოთ ცოდნის გაღრ
მავებაში, ასევე, შევთავაზოთ მონაწილეობა.
უნივერსიტეტში გამართულ სხვადასხვა სა
განმანათლებლო-შემცნებით ღონისძიებებში
მაგალითად, თსუ-ში ყოველ წელს ტარდება ვი
ქტორინა ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეც
ნიერებების მიმართულებით და გვინდს, რო
ერთორთი „გადასარჩევი ტური“ დასავლეთ
საქართველოს საჯარო სკოლების მოსახლეობის
ბისთვის ქუთაისში გამართოთ. ამ პროექტის
ბის მთავრი მიზანია, არცერთ ბავშვს (თუნდ
აც განაპირა სოფელში სნავლობდეს), არ ჰქონ
დეს შეგრძნება, რომ უმაღლესი განათლები
მიობას ერთ შეძლობას.

„თსუ-ის საბავშვო უნივერსიტეტი“ ეკრო
პის საბავშვო უნივერსიტეტის გაერთიანების
წევრია. ამ გაერთიანების პოსტულატს მოსა-
ნავლებისათვის კარგი განათლების უფლების
უზრუნველყოფა წარმოადგენს, მიუხედავად
მათი ეროვნული კუთხითისა, რელიგიურ-
კონფესიისა თუ სოციალური წრმომავლობისას
ჩვენ ამ მიღომას სრულად ვიზიარებთ“, — აღ-
ნიშანა „თსუ-ის საბავშვო უნივერსიტეტის“ კო-
ორდინატორმა, რექტორის მრჩეველმა მარინ-
ლომიურმა.

საბავშვო უნივერსიტეტის" ორგანიზებით უკვე
რამდენიმე წელია ხორციელდება და ა ახლა უკვე
მათი მასტებაბის გაზრდაც იგეგმება, საქართველოში, ზოგადად, განათლების დონის ამაღლებაზე, ორიენტირებული. ამისათვის თსუ-ის
ადმინისტრაციული პროცესულური პროცერადმი
ამოქმედებასაც აპირებს, მათ შორის, ქუთაისში
მდებარე თსუ-ის სასწავლო-საგანმანათლებლო
ცენტრშიც, სადაც ამ დროისთვის მხოლოდ १
საბაკალავრო პროგრამა ფუნქციონირებს
ინგლისური ენის, შურნალისტიკისა და ეკონო-
მიკისა და ბიზნესის.

ქუთაისში გამართულ დია კარის დღეზე შეკრებდა მოსწავლეებს თსუ-ის ვიცე-რექტორმა მარნე ჩიტაშვილმა საბაკალავრო პროგრამების შესახებ მანქოდა ინფორმაცია, რომლებიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში 2015 წლიდან ამოქმედდება. მან ასევე ისაუბრა სოციალურად დაუცველი ოჯახების წევრი აბიტურიენტებისთვის განკუთვნილ შეღავთებზეც.

„2015 წლიდან თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტზე 3 ახალი პროგრამი გაიხსნება. ესენია: კომპიუტერული მეცნიერებები, ბიოქიმია და ელექტრონული ინჟინერია. ას პროგრამების დასრულების შემდეგ სტუდენტები ბი თსუ-სა და ამერიკის ერთერთი უნივერსიტეტის ტის (რომლის შესახებაც ინფორმაცია, კონკრეტულად, აპრილის ბოლოს გახდება ცნობილი ერთობლივ დიპლომს აიღებენ. შესაბამისად, მათ შრომის ნებისმიერ ბაზარზე გასვლა სრულიად თავისუფლად შეეძლებათ. ამიტომ ვინცენტი აქტიურობას ქვეთასში, რათა ხელში შევუწყოთ.

ნიჭიერი მოსწავლების მომზადებას ფიზიკა-მათემატიკის მიმართულებით. დიდი მაღლიანა ქალაბატონ მარინა ლომიურს, რადგან „თსუ-ის საბავშვო უნივერსიტეტმა“ უკვე დაიწყო პე-დაგოგიკის მუშაობა. მინდა, ვნახო ნიჭიერი ბავშვები, რომლებიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ფაკულტეტშე ჩაირიცხებიან. სოციალურად დაუცველებს სახელმწიფო საც-ხოვრებლისა და სწავლის საფასურს მთლიანად დაუფარავს, — განცხადა თსუ-ის ვიცე-რე-ქტორმა მარინე ჩიტაშვილმა.

ლია კარის დღეზე პიტურინგნტებს თსუ-ის ფაკულტეტებისა და სასწავლო პროგრამების შესახებ სპეციალურად გამოცემული საინფორმაციო ბროშურებიც დაუკრიგდათ, რის შემდეგ გაც მოსწავლეები სპეციალურების მიხედვით განაწილდნენ და თითოეულ მათგანს საშუალება მიეცა — მისთვის საინტერესო ფაკულტეტის შესახებ ამავე ფაკულტეტების პროფესიონისთვის კოთხვები დასცა. ღონისძიების დასრულებისას მოსწავლეებმა შთაბეჭდილებებიც გავიზიარეს: „ჩემთვის მთავარია სწავლების ხარისხი და პროფესიული კომპეტენციურობა. არჩევანი თსუ-ზე შევაჩირე „... „ჯერ არ გადამწყვეტია, თუმცა აუცილებლად ვიფიქრებ თსუ-ზე „... „პირველი შთაბეჭდილება კარგია. ღია კარის დღის ჩატარება ჩვენთვის კარგი წამოწყებაა. ვეგეგმავ, ბიზნესის ადმინისტრირებაზე ჩავაბარო და თანაც თსუ-ში!“ — ასეთი გახლდათ ქუთაისელ აპიტურინგნტთა განწყობები ღია კარის დღეზე დასწრების შემდეგ.

„კარი გამიღე!“

დად, მის ტარებას მარტო ვერ შეძლებ, ვერ მეორე ადამიანთან ერთად შეძლებ, მის ტარებაში საზოგადოება უნდა დაგეხმაროს და მაშინ ტვირთი შეუდარებლად მსუბუქი ხდება — ეს აზრი იმ შეცვედრის შემდეგ გამიჩნდა რომელიც უნივერსიტეტში გაიმართა და სადაც 9 ქართველი მწერლის მოთხოვნებით კრებულის — „კარი გამიღეს“ პრეზენტაციის გამართა. პრეზენტაციას ორი ავტორი: ალექსა ჩილვინაძე და ლაშა ბულაძე ესწრებოდნენ, კრებული კი ფონდ „ლია საზოგადოების ინიციატივით მომზადდა როგორც პროექტი რომელიც ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე ადამიანების შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებას ითვალისწინებს.

როგორც პრეზენტაციაზე ფონდ „ლია საზოგადოებს“ ნარმწმდაგენერალმა ნინიკ კიონაძე აღნიშნა, „ფონდის ერთერთი მთავარი მიმართულება ადამიანის უფლებებისა და ამ უფლებებში ერთ-ერთი ქვემიმართულებაა ადამიანის უფლებები ჯანდაცვის სფეროში: ეს ის დაავადებებია, რომელი ნინაშეც მედიცინა უძლურია და ადამიანების საჭიროებენ პალიატიურ მზრუნველობის იქნებიან ეს შიდასი ვირუსით ინფიცირებულები, ფსიქიკური პრობლემებს მქონე პირები, ნამაღლამოკიდებული ადამიანები და ა.შ. ყველა ამ თემის ირგვლივ ვკლილობთ, ავა

„კარი გამიღე“ აკა მორჩილაძის, ლაპხურაძის და ბერიძის, დავით გაბუნიას, გიო მგელაძის და ოთ ტურაშვილის, ურეკლე დეისაძის, ან კორძაია-სამადაშვილის, ანინა ტეფნაძის და ალექსი ჩილვინაძის ავტორობით შეიქმნა კრებული პროექტის — „მწერლები ადამიანის უფლებებისთვის“ შედეგად მომზადდა რომლის მიზანიც პაციონტთა უფლებების პოპულარიზაცია, არსებული სტიგმის შემცირება და საზოგადოებამდე მათი პრობლემების ლიტერატურული ტექსტების მეშვეობითი მიტანა. თუმცა, პროექტი მარტო კრებული მომზადებას არ ითვალისწინებდა: მის ფარგლებში მკითხველებთან შეხვედრები იმართება, სადაც კრებულის ავტორები საუბრობება გამოცდილებაზე, რომელიც ამ პროექტზე მოშაობისას მიიღოს.

ଲୋକା କୁଳାପାତ୍ର

— კრებულში ცხრა სხვადასხვა ხედვა
სხვადასხვა პრობლემაა განხილული. ვერ
ვიტყოდი, რომ ეს არის ავადმყოფობების

ან სნეულებების აღწერა, ეს უფრო საზოგადოების მიერ დანახული სურათია, რომელიც შეიძლება თვითონ იყოს პრობლემის მატარებელი, რადგან გაუცხოებული, დისტანცირებული და მკაცრია ამ ყველაფურის მიმართ. ჩვენ პრობლემებს აღვწერთ ისე, როგორიც დღეს არის, ანუ როგორც უყურებს საზოგადოება ამ პრობლემებს, როგორც მას აღიქვამენ ადამიანები. წიგნს თან ერთვის უშუალოდ ჩვენი წიგნის თანაავტორების ჩანაწერებიც, რომელსაც აქვთ სხვადასხვა პრობლემა, მაგალითად, მერაბ ლაბარტყავას ჩანაწერი, რომელიც უკვე წლებია, ეტლსა მიჯაჭვული, ან ვთქვათ, მიანაბდის, რომელსაც ყავს შვეიცარია დაუნის სინდრომით. ეს უშუალოდ მათ მიერ მოთხოვობილი ამბებია, რომლებიც არ დაუსახმოვან არ არის.

აგრძელებებს ჩვენს ტექსტებს.
აღექს ჩილდინაძე: - ჩვენ შევხვდით ამ ადამიანებს და ვიცხოვრეთ მათთან ერთად-
ვნახათ ის სპეციალური საჭიროებები, სპეცი-
ფიკური პრობლემები, რომელიც მათ აქვთ
და ამაზე მერე შეუძლებელია თვალი დახუ-
ჭო. თვითონ სახელდებაც — შეზღუდული
შესაძლებლობების მქონე — ძალიან არ მიმ-
წონს, სულ მგონაა, რომ პირიქითაა, ეს გა-
რემოა შეზღუდული და გარემო აქცევს ბევრ
რამეს ცუდ კალაპოტში. ამ მოთხოვნებს არ
ეტყობა, რომ ნაძალადევად და შეკვეთითაა
დაწერილი, რადგან ეს ის თემებია, რაზეც
პროექტში მონანილე მწერლები შემდეგაც
გააგრძელებენ ფიქრს და რეფლექსიას მათზე
და არა მარტო ფიქრს...

მოამზადა ლელა კურდღელაშვილია

კონფიდენციალურ თავმა

როგორი პანონი სტილისა ეუროპულ სამყაროსთან ბრძოლას?

მეათე გვერდიდან

ნა, დოკუმენტური ფილმების გადაღება იმ ოჯახებზე, ვისი შეიძლიც „ქურდული“ საქმის გარჩევის დროს დაიღუპა. ასე ჩვენ საზოგადოებას უკეთ დავანხებთ იმ შედეგებს, რაც ქურდული სამყაროს წევრობას მოაქვს. ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია პატიმართა რესოციალიზაციის პროგრამის განხორციელება.

— ანუ შედეგი რომ მივიღოთ, აუცილებელია ხელისუფლების, საზოგადოების აქტიური და კოორდინირებული მუშაობა...

— სამართლიანები უნდა ვიყოთ და აღვ-ნიშნოთ, რომ ნაციონალურმა მოძრაობამ შეძლო პოლიტიკის და კრიმინალის რეეგულის აღვ-ვეთა. ახალი ხელისუფლებაც დანაშაულის წინააღმდეგ ნულოვანი ტოლერანტობის პოლიტიკას იყენებს. საჯეოლადსრულების და პრობაციის სამინისტროსთან მჭიდრო კონტაქტი მაქვს და ვიცა, სერიოზულად მუშაობენ ციხეში კრიმინალური ავტორიტეტების იზოლაციაზე. იუსტიციის სამინისტრო მუშაობს, რომ სკოლებში ბავშვებს დანაშაულის შესახებ ინფორმაცია მიაწოდონ და ჯანსაღი ცხოვრების წესს მიაჩიიონ. თუკმცა ძურდეთ-

ლი სამყაროს გაძლიერების პრევენციისთვის
ხელისუფლებისა და საზოგადოების მხრიდან
უფრო სისტემური მიდგომაა საჭირო.

როგორია ეურდული სამყაროს ცენტრის მთავრობულებების სტაციარტი

ინტერვიუ პროფესორ
ნონა თოლუასთან

— ქალბატონნ ნინა, რა სირთულეს გადააწყდა პროკურატურა სასამართლოში ქურდღლი სამყაროს ნევრობის ბრალდებით დაკავებული პირების ნინააღმდეგ მტკიცებულების წარდგენისა?

სასახლებდნენ. მტკიცებულებად გამოიტანილი ჰქონდათ სატელეფონო მოსმენის ჩანაწერები, სადაც პირები ამბობდნენ, რომ „ქურდი ვარ“, რაც ნებისმიერმა შეიძლება თქვას ხუმრობით... ასევე, მტკიცებულება იყო ე.წ. კრებსების ამინაბეჭდი, რომელიც მოსამართლემ ფონოვრამასთან შეადარა და აღმოჩნდა, რომ შინაარსი ერთმანეთს არ ემთხვეოდა.

მოსამართლემ განაჩენი მტკიცებულებებზე დაყრდნობით უნდა გამოიტანოს, თუნდაც მას ბავშვობიდან ესმოდეს, რომ ბრალობაზე უკრთხო სამყაროს წარითა.

— არსებულ ვითარებას თუ გავითვა-
ლისნინგდო, ქურდული სამყაროს ნეკრო-
ბაში ბრალდებულების ნინააღმდეგ მტკი-
ცებულების მოპოვება საკმაოდ რთულია....

— კახონბდებელია ნისასანა უხდა განჭვრიტოს — რამდენად შეიძლება კანონის ამჟავება. მოქმედი კანონი ნამდვილად არის ისეთი, რომ მტკიცებულების მოპოვება როტულია. ვფიქრობ, უნდა შევქმნა ერთანანი მუხლი, რის მიხედვითაც ორგანიზებულ დანაშაული ბრალდებულები დაისჯებან, მიუხდავად იმისა, იქნებან ისინი ქურდული სამყაროს თუ ბანდიტური დაჯგუფების ნევრები. სპეციალური კომისიის ნერი ვარ, რომელიც საკანონმდებლო რეორგანაზე მუშაობს. კომისიაში ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლისთვის ერთიანი მუხლის შექმნას მხარი არ დაუჭირეს, თუმცა გადაწყდა, რომ ცვლილებები შევა „ორგანიზებული დანაშაულისა და რეეკტის შესახებ კანონში“. ამაზი მოშენას, არა რა თანამდებოւ.

| ახალი 60860 თარიღზე

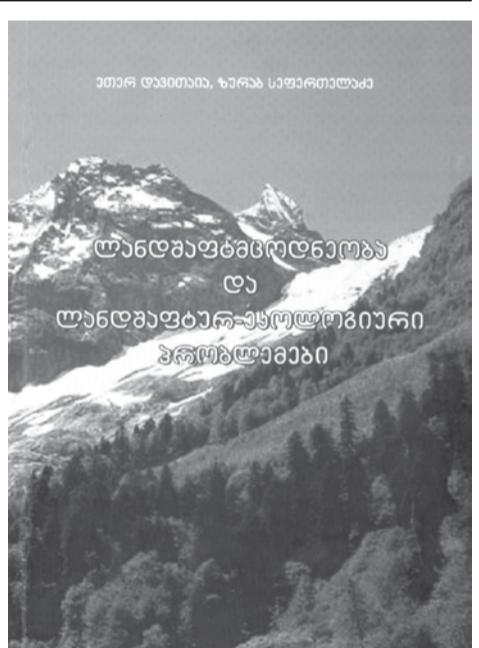
„ლადება ვთმოც ღირება და ლადება ვთმუნ-
ე კოლოგიური პროგნოსტიკი”

გამოიცა სტრუქტურითა და შინაარ-
სით განსხვავებული ახალი მონიკრაფია —
„ლანდშაფტმოდენობა და ლანდშაფტურ-
ეკოლოგიური პრიბლებები“, რომელიც მისი
ავტორების, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო
მეცნიერებათა ფაკულტეტის გეოგრაფი-
ის დეპარტამენტის, ბუნებათსარგებლობის
გეოგრაფიის კათედრის პრიოცესორების ე.
დავითაიას და ზ. სეცერთელაძის ამ დარგში
საკმაოდ ხანგრძლივი მოღვაწეობისა და
გამოცდილების შედეგია. ნაშრომი შედგება
სამი ნაწილისაგან და მოიცავს 321 გვერდს
სათანადო ცხრილებით, ბლოკ-დიაგრამებით,
გრაფიკებითა და რუკებით. მონიკრაფიას
თან ერთვის გამოყენებული ლანდშაფტური
აუზების ძირითადი ტარმინოლოგია.

მონოგრაფიაში მეცნიერების განვითარების თანამეოროვა დონის შესატყვისად.

და ლანდშაფტურ-არქიტექტურული და-
გეგმარება, კლიმატის ცვლილებები და
ლანდშაფტების რეაქცია, ლანდშაფტი და
ადგინანის ჯანმრთელობა, სამხედრო-
სამრეწველო კომპლექსები — ბელიგე-
რაციული ლანდშაფტები, საქართველოს
ლანდშაფტურ-ეკოლოგიური პრობლემები
და სხვ.

ნაშრომი ძირითადად გათვალისწინებუ-
ლია საბაკალავრო პროგრამების — „გეო-
გრაფია“ და „ეკოლოგია“ (ინტერდისციპლი-
ნარული) მიმართულების სტუდენტებისთ-
ვის. იგი სათანადო დახმარებას გაუწევს
საპროექტო სამუშაოების შესრულებაში
მაგისტრანტებს, დოქტორანტებს, ასევე,
ლანდშაფტმცოდნებისა და გარემის დაც-
ვის საკითხებით დაინტერესებულ სხვა სპე-
ციალობასთან.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ლაგარა გენერაშვილის ხსოვნას

„უნივერსიტეტის სპორტული ცხოვრების მემატიანე“ — ასე დაამასხოვრა ყველას თავი ლიმარა გრეგაშველმა, რომლის სახელთანაც ასოცირდება პირველ ქართველ კალათბურთელ ქალთა ნარმატებები. უნივერსიტეტში მას ყველა იცნობდა და პატივს სცემდა. „ჩევნი ლიმარა“ — ასე ეძახდნენ მას სპორტსმენები, ოლქტორიები, სტუდენტები.

„ კელას თავისი 9 აპრილი აქცეს“ — ითქვა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გამართულ ღონისძიებაზე, რომელიც 1989 წლის 9 აპრილის მოვლენებსა და ამ დღეს დაღუშულ ადამიანთა ხსოვნას მიეძღვნა. მარო მაყალბილის სახელობის დარბაზში სტუდენტები და პროფესორ- მასწავლებლები კინორეჟისორ გიორგი ხაინდრავას შეხვდნენ, რომელმაც მათ იმ დღების ამსახველი უნიკალური დოკუმენტური მასალა გააჭირო და 9 აპრილის ქრონიკა გაიხსენა.

კინოდოკუმენტალისტის თვალით დანახულმა 9 პრილ-მა, რომელიც უკვე ისტორიად იქცა, იმ პერიოდში დიდი რეზონასი გამოიწვია. სწორედ ამ კადრების მეშვეობით გაიგო მსოფლიოში ბევრმა ადამიანმა საქართველოს შესახებ. ეს ფილმი აჩვენა ასევე ელდარ შენგელაიძის საბჭოთა კავშირის საკავშირო ყრილობაზეც, რომელმაც დეპუტატებში არაერთგვაროვანი რეაქცია გამოიწვია.

გიორგი საიდერავას უტყუარი სიმართლე 9 აპრილზე

ერთმა დამცყობლებმა საქართველოში ფეხი ვერ მოიკიდა. ჩვენ 9 აპრილს კიდევ ერთხელ დავძმტკიცეთ, რომ ვართ თავისუფლების მოყვარული ერი, რომლისთვისაც სულიერი თავისუფლება ყველაზე მნიშვნელოვანია”, — მიმართა გიორგი ხაინდრავამ სტუდენტებს.

ფილმის ჩვენებას თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი, აკადემიკოსი ვლადიმერ პაპავაც დაესწრო, რომელმაც 9 აპრილის მნიშვნელობაზე ისაუბრა: „ჩვენი სტუდენტებისთვის 1989 წლის 9 აპრილი უკვე ისტორიაა, მაგრამ ჩვენთვის, უფროსი თაობისთვის, ეს ცხოვრების ნაწილია, რადგან ჩვენ ყველანი მეტ-ჯანვალებად ჩართული ვიყავით ამ პროცესში. მისასალმებელია, რომ ისინიც საკმაოდ მნვავედ აღიქვამებ ამ მოვლენას, რაც იმას ნიშნავს, რომ მათ გააზრდებული აქვთ ამ ჯატეტის მნიშვნელობა. დღესაც გრძელება დისტაცია ქვეყანაში, რომელიც თარიღი უნდა იყოს დამოუკიდებლობის დღე — 26 მაისი თუ 9 აპრილი? მე არ ვეკუთვნი იმ ადამიანებს, რომლებსაც უნდათ, რომ 26 მაისი დაიკინებას მიეცეს, მაგრამ ასევე მიმაჩნია, რომ, რეალურად, 9 აპრილია საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე, რადგან ეს ჩვენი უახლესი ისტორიის მნიშვნელოვანი ფურცელია. დამოუკიდებლობის საკითხი დღესაც მნვავედ დგას და, მიუხედავად იმისა, რომ პასუხი თითქოს ერთმნიშვნელოვანია, პრობლემები მაინც არსებობს, განსაკუთრებით 2008 წლის რუსეთის აგრძელისა და უკრაინაში განვითარებული მოვლენების ფონზე. მაღლობა გვინდა გადაუუხადოთ გიორგი ხანიძრავას, რომელმაც იმ დღის მნიშვნელოვანი მოვლენები დოკუმენტურად შემოგვინხასა“, — ალიშვინა ვლადიმერ პაპავაც.

9 აპრილის მოვლენები ღონისძიების ორგანიზატორმა, თსუ-ის ბიბლიოთეკის ხელმძღვანელმა ზურაბ გაიპარაშვილმა და მის მემკვიდრეობის მიხედვის

გიორგი ხაინდრავას ფილმში დეტალურად არის აღნერილი აპრილის დღეების ქრონიკა, რომელიც სისხლანი დაბეჭით დასრულდა. ფილმის ჩვენების პროცესში რეჟისორმა თავისი პოზიცია და დამოკიდებულება გააცნო დამსრე საზოგადოებას.

„ახალმა თაობამ გადმოცემით იცის, როგორი ქვეყანა იყო საბჭოთა კავშირი, სადაც ოთორი შავი იყო და შავი — ოთორი. სადაც იდეოლოგია მხოლოდ ერთი პარტიის ინტერესებზე იყო აგერტული დამოუკიდებლობის აღდენის საკითხის განხა-კურებით მშვავე გახდა, რსასაც კატეგორი-ულად ენინამდებეგბოდა საბჭოთა მთავრობა. იმ დროს ქართული საზოგადოება საქმაოდ კომფორმისტული იყო. ერთერთი კველაზე სამარცხვინო მოვლენა, რომლის მოწმეც უშეალოდ ვიყვავ. 7 პპროლი იყო.

ლუუსათვეელი გიყვავი, / აპორიში შედგა
აქტივის კრება. ჯუმბერ პატიაშ-
ვილის მიერ გამოცხადებული
საბარცხვინო გადაწყვეტილე-
ბა, რომ თბილისში სამხედრო
ძალა ყოფილიყო შემოყვანილი,
მაშინდელმა „ელიტარულმა სა-
ზოგადოებამ“ ტაშის გრიალით
მიიღო. მართალია, ეს კრემლის
გადაწყვეტილება იყო, მაგრამ
„მამებმა“, ფაქტობრივად, განირეს „შვილები“, რომლებიც
მთავრობის სასახლესთან იყვნენ შეკრებილნი, — აღნიშნა
გიორგი ხაინდრავამ.

რესუსორის მიერ გადაღებულ კადრებში აისახა ყველა მნიშვნელოვანი მოვლენა: საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქის ილა მერიეს მისვლა მომზტონებების, ხასის რეაქცია, ლოცვა, ჯავას შეისლება და დემონსტრაციების უარისა, აღმოჩენისას საწარმოების აუმჯობესების და სამართლებრივი სამსახურის მიერ მომზტონებულ და ესტერნ-

დარბევა. გიორგი ზანქდრავაშ ამ მოვლენებთან დაკავშირებით სტუდენტებს თავისი პოზიციის გაუზიარა და ორ მნიშვნელოვან ასპექტზე გაამახვილო ყურადღება:

„ქართველმა ხალხმა დაადასტურა, რომ თავისუფალი ნების წინააღმდეგ მას ცერავითარი ძალადობა ვერ შეაჩერებდა, პირიქით, ამ ძალადობამ უკუშედევი გამოიღო: დაშინების მაგივრად, ადამიანებმა, თითქოს ბორკილება მოიხსნეს. ამ თვალსაზრისთ, 9 პარილი დამოუკიდებლობის სიმბოლოა. ამ დღის შემდეგ ქართველმა ხალხმა საბოლოოდ შეაჯცია ზურგი ბოლშევიზმს. გადადაბული გვაქვს კადრები, როგორ წვავდნენ ადამიანები პატრიტილეთებს... ამ პრიცესმა შეუქცევად ხასიათი მიმოირთო. რეალურად, საბოროთა წყობილება საქართველოში დამთავრდა. მეორე მხრივ, ჩვენ შეგვეძლოთ თავიდან აგვეცილებინა სისხლისლვრა. იქ სანთლებით იდგა მორწმუნე ერი, რომელმაც არ გაითვალისწინა პატრიარქის თხოვნა, რომ ლოცვა ტაძარში გაეგრძელებინათ. (ეს მისტიური წუთები იყო, რომელიც გადაღებული მაქს თავიდან ბოლომდე). ამ შეცდომის შედეგებს დღესაც ვიმკით: ხშირად მზად ვართ, საკუთარ პოლიტიკურ ამბიციებს ქვეყნის ინტერესები გადაცვლოთ, მაგრამ, საბოლოოდ, ეს იყო თავ-განწირვის მაგალითი, რომელიც ქართველებს არაერთხელ გვიჩვენებია მოელი მსოფლიოსთვის და, რის გამოც, ვერც

ଲ୍ୟାଫ୍ଟ କାହାରିବା: ମା ଏକ ବେଳୁତିବନ୍ଦ ଗତ ଅଧିକାରୀ
ଆବଶ୍ୟକ, ରମଲ୍‌ଲେଖକାରୀ ଓ ଶ୍ରେଣୀତି, ରମ 26 ମାର୍ଚ୍ଚ
ସଠ ଡାକ୍‌ପୋଷ୍ୟକାରୀ ମିଳିତ୍ୱେ, ମାଗରାର ଲ୍ୟାଫ୍ଟ
ମିଳାରେଣ୍ଟ୍‌ରୀ, ରମଥ, ରେବଲ୍‌ଯୁକ୍ତାଙ୍କ, ୨ ଏକାଲ୍‌ଟିଆ
ସାମାଜିକତିବ୍ୟାଲ୍‌ମ୍ୟ ଓ ଡାକ୍‌ପୋଷ୍ୟକାରୀଙ୍କରୁ ଯେତେ,
ରାଜଧାନୀ କେ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାଶକାରୀ ଉତ୍ସମାଜିକିତି
ମିଳିବେଳ୍‌ମ୍ୟରୀରେ ଉପରେବେଳ୍‌ମ୍ୟରୀରେ.

ნია, რომ ისტორიკოსებმა კიდევ ერთხელ, უფრო დეტალურად უნდა შეისწავლონ მომხდარი მოვლენები”, — აღნიშნა ზურაბ გაიაპარაშვილმა.

ფილმის ჩვენების შემდეგ სტუდიონტების შეკითხვებს გიორგი ხაინდრავამ უპასუხა. თსუ-ის ბიბლიოთეკის ფოიეში კი 1989 წელს ცრესაში გამოქვეყნებული მასალა გამოიტინა, მათ შორის, გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტში“ დაბეჭდილი უნიკალური ფოტო-მასალა. ზურაბ გაიპარაშვილის ინფორმაციით, კებ-მ გაზეთის ამ ნომრის ტირაჟის ნანილი სტამბიდან ამოიღო. დღეს გაზეთის ეს ნომერი თსუ-ის ბიბლიოთეკაში ინახება.

მანანა გეგაშვილის სახელობის ახალი სტიპენდიატი

6 ინო იგანეზოვე მანანა გეგეჭკორის სახელობის სტი-
პენდიის გადაცემის დროს გავიცანით. ნინო თსუ-ის
ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფა-
კულტეტის ბიოლოგის მიმართულების ბაკალავრიატის III
კურსის სტუდენტია, მანანა გეგეჭკორი კი პროფესიით ბიო-
ფიზიკოსი იყო, მუშაობდა თსუ-ის ბიოფიზიკის კათედრაზე,
სიცოცხლის ბიოლოგიური პროცესების მეცნიერებას და მეცნიერებას
სთან ერთად, სადაც 2009 წელს მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ
გარდაიცვალა. მისმა მეუღლემ, მეცნიერმა ანზორ მიქაელ
მეუღლის პატივისაცემად მისი სახელობის სტიპენდია დააწე-
სა და ყოველ წელს ჯილდოს გადასაცემად თავად ჩამოდის
ამჟრიკიდან.

საზემო ღონისძიებაზე ნინო ოგანეზოვს სტიპენდიის მოპოვება თსუ-ის ზუსტ და საპუნქტისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესიონალურმა არნოლდ გეგეტკორმა აღნიშნა, სტიპენდია (წელიწადში 2 000 დოლარის ექვივალენტი ლარში), რომელიც პიოლოგიის მიმართულების სტუდენტების წაასალისებას ემსახურება, კომისიის ხანგრძლივი მსჯელობის შემდეგ ყველაზე წარმატებულ და მოტივირებულ სტუდენტების მიერითა. „გადაწყვეტილების მიღება ადვილი არ იყო, რადგან წელს კონკურსში საუკეთესო სტუდენტები იღებდნენ მონანილეობას და ყველას კარგი შე-

დეგი ჰქონდა. მათ შორის ღირსეულად გაიმარჯვა ნინო ოგანიზოვმა”, — აღნიშნა არნოლდ გეგეჭკორმა.

„ამ სტიპენდიის მონიქება ჩემთვის უდიდესი სიხარული და სტიმულია, რათა ჩემი შესაძლებლობების რეალზება მაქსიმალურად მოვახდონ. ვგრძნობ დიდ პასუხსმგებლობასაც... მომავლისადმი ოპტიმისტურად ვარ განწყობილი და მჯერა, რომ ვიდრე ადამიანი ცოცხალია, ნებისმიერი მიზნის მიღწევას შეძლებს“, — ამბობს ნინო.

სტიპენდიის მიღება ნინო ოგანეზოვს მანანა გეგექ-
კორის მეუღლემ ანზორ მიქაიამაც მიუღლოւა. „მანანა ყო-
ველთვის ნუხდა ქართველ სტუდენტებზე და მეუბნებოდა,
რომ მათ ხელშეწყობა სჭირდებოდათ. მის სურვილს სიამოვა-
ნებით ვასრულებ და მიხარია, რომ სტიპენდიას ყოველთვის
ღირსეული სტუდენტები იღებენ“, — აღნიშნა ანზორ მიქაი-
აძ.

მთავარი რედაქტორი	ნინო კაულია
მთავარი სამეცნიერო	მარა ტორაძე
რედაქტორი რედაქტორი	მანანა ჯურგაძე
ფოთოკორეკტორი	ანა ბოლქვაძე
კორ. უზრუნველყოფა	ზაზა გულაშვილი

გვერდი მოახდენა შუალცია ჩატოვილია

Digitized by srujanika@gmail.com

რედკოლების წევრები: მისახარით:
აგ გორდეზიანი, იაგო კაჭკაჭიშვილი, ილია ჭავჭავაძე
— გვ. 11.

თბილისის მეცნიერებათა უნივერსიტეტის გამოცემა 11°
(თსუ-ის მე-3
კორპუსი)
tsunewspaper@tsu.ge